

Hitler, dün askerî kumandanlarla görüştü

Berlin İngiliz ablukasına mayn harbini arttırmakla mukabele edecekmiş

Dün de bir Yunan vapuru, bir Fransız balıkçı, bir İngiliz mayn gemisi torpille çarparak battı

Balkan bloku henüz bir hayaldir

Balkan bloku fikri etrafında biraz hayal, biraz da acele var.

Yapılması teklif veya telkin olunan bu Balkan bloku, mevcut Balkan anlaşmasına ne ilâve edecek?

Dört devleti, yani Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavyayı beş senedir birbirine bağlayan Balkan Anlaşması, bu devletlerin Balkanlardaki iç hudutlarını korumak için yapılmıştır. Bu hudutlardan birine Balkanlarda bir tecavüz olduğu zaman diğerleri yardıma mecburdur. Görülüyor ki bu anlaşmanın gayesi sadece Balkanlar içinde ve Balkanlar arasında sulhu ve mevcut hudutları muhafaza etmektir. Bilyasita ve çok mühim bir faydası da Balkan devletlerinden her hangi birinin, dışardan gelecek bir tecavüze âlet olmasına müsaade etmemesidir. Bu anlaşmaya dahil dört devletten biri Balkanlar harici bir devlet tarafından taarruza uğrarsa diğerleri yardıma mecbur değildir. Fakat, Balkanlı bir devletin de vaziyetten istifadeye kalkışarak taarruza uğrayan memleketi hücum etmesi Anlaşma hükümlerini harekete getirir.

Balkan Anlaşmasının ideal bir ittifak olması için eksik kalan nokta, Balkan devletlerinin, her nereden gelirse gelsin her türlü tecavüze karşı birbirlerine yardım etmeleridir. Bir çok ahval ve şerait, böyle tam ve şümullü bir ittifakın Balkanlarda tahakkuk etmesine henüz müsaid olmamıştır.

Sıkışık bahsi geçen yeni Balkan bloku bu noksanı mı tamamlayacak? Muhtelif memleketlerden gelen haberler bir araya toplanınca meydana çıkan hülasa şudur: Balkan bloku, Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanyaya Bulgaristanla Macaristanın iltihakı ile teşkil olunacaktır. Buna İtalyanın da girmesini arzu edenler var. Bu devletler, kendi aralarında bir bitaraflik muahedesi imzalayacaklar, yani bu devletlerden her hangi birine tecavüz olduğu zaman diğerleri bitaraf kalmağı teahhüd edecekler.

Bu fikri ileri sürenlerin maksadı - İtalyan matbuatının yazdıklarına bakılırsa - herhangi bir devletin Balkanlara inmesine engel olmaktır. İtalya, bizzat bu teşekküle girmek istediğine göre şimdilik Balkanlarda bir taarruza niyeti olmadığı anlaşıyor. Onun bütün gayesi, bu aralık, şu büyük badiyeyi atlatıncaya kadar Balkanlara kimsenin saldırmamasını temin etmektir. Almanya da Balkanlarda bu bitaraf birliğin olmasına taraftardır. Bilhassa bu birliğin, İtalyanın başlığı altında teşekkül etmesini özdilediği için onun da Balkanlara inmek istemediği aşikârdır. Esasen böyle geniş ve tehlikeli bir harekete bugünkü sıkışık vaziyeti müsaid olmadığı gibi Polonya taksiminden sonra «Şarka doğru nüfuz» politikasından vazgeçmeye mecbur kalmıştır. Necmeddin Sadak

(Devamı 4 üncü sahifede)

Paris 24 — Berlinden bildirildiğine göre B. Hitler dün Alman kumandanlarını davet ederek kendileri ile müşavere bulunmuştur.

Bu konferans esnasında B. Hitler kumandanlara müstakbel harekât hakkında direktifler vermiş olduğu tahmin ediliyor.

Paris - Soir gazetesinin Zürihten vukubulan istihbaratına göre dünkü konferansta Alman Başkumandanı general Von Brauşç hazır bulunmamıştır. Bu, generalin gözden düştüğüne bir işaret sayılıyor.

Amsterdam 23 — Muhtelif menbalarından gelen haberler harbin şiddetli bir safhaya girmek üzere olduğunu göstermektedir. Mayn harbine karşı İngiltere ve Fransıyan aldıkları tedbirler Almanyada büyük hiddet uyardır. Berlinden gelen haberler Almanyanın mukabil tedbirler alacağını bildirmektedir. Bu tedbirlerin mahiyeti malûm olmamakla beraber harbin şiddetleneyeceği muhakkaktır.

Bazı gazeteler garp cephesinde de faaliyete geçileceğini tahmin ediyorlar. İki gündenberi Almanların topçu ateşini şiddetlendirmeleri ve Fransız

cephesini beş kilometre geriye kadar ateş altına almaları bununla alakadar addedilmektedir.

Amsterdam 23 (A.A.) — Niuwe Rotterdamsche gazetesinin Berlin muhabiri dün akşam verilen resmî Alman beyanatında Almanyanın abluka hakkındaki Fransız - İngiliz tedbirlerine mayn harbini şiddetlendirmekle mukabele edeceği bildirildiğini haber vermektedir.

Bir Yunan vapuru battı

Londra 23 — 4600 tonluk Helena adındaki Yunan vapuru bir torpille çarparak batmıştır. Mürettebatından 24 erkek ve bir kadın kurtarılmıştır.

Londra 23 (A.A.) — İngilterenin cenubu şarkı sahilleri açıklarında bir mayne çarpmış olan bir Fransız balıkçı gemisinin 9 kişiden ibaret olan mürettebatının akibetinden endişe edilmektedir.

Londra 23 (A.A.) — Amirallığın bir tebliğine göre, İngiliz mayn gemisi Aragonite dün bir mayna çarparak batmıştır. Dört bahriyeli yaralanmıştır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

24 saat zarfında 9 Alman tayyaresi düşürüldü

Fransızlar yalnız bir avcı tayyaresi kaybettiler

İngiliz tayyareleri Hamburg, Düsseldorf, Bremen, Stuttgart üzerinde uçtular

Londra 23 — Son 24 saat zarfında 9 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Bunların üçü İngilterede, altısı Fransadadır. Dün akşam Şetland adaları üzerinde 6 Alman tayyaresi uçmuştu. Bunlardan biri tayyare topları ateşle, ikisi avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Fransada düşürülen Alman tayyarelerine gelince, ikisini İngiliz tayyareleri hava muharebesile düşürmüşlerdir. Fransız avcı tayyareleri 2 tayyare düşürmüştür. Bunlardan biri Dornier, diğeri Messerschmidt. Beşinci Alman tayyaresi tayyare müdafaası topları ateşle denize düşürülmüş, altıncısı yine tayyare topları ateşle Belçikada karaya inmeğe mecbur edilmiştir.

(Devamı 7 nci sahifede)

Rumen kabinesi değişti

İstifa, Alman - Rumen ticaret müzakerelerinde çıkan müşküllerden ileri geldi

Bükreş 23 — Başvekil General Argetoianu bugün Kabinenin istifasını Krala vermiş, Kral istifayı kabul etmiştir. Kral eski Başvekil B. Tataresko'yu davetle yeni Kabinayı teşkil etmiştir. Tataresko derhal eski Adliye Nazırı İmadin, eski Maliye Nazırı Konstantinesko ve eski Hariciye Nazırı Gafenko ile görüşmüştür.

B. Tataresko 934 den 937 senesine kadar Başvekalikte bulunmuştu, bundan sonra Romanyanın Paris büyük elçiliğine tayin edilmişti. Hukuk fakültesi mezunu olan B. Tataresko tahsilini Pariste yapmıştır.

Kabine neden istifa etti

Londra 23 — Bükreşten bildirildiğine göre Argetoianu Kabinasının is-

tifasına millî İktisad Nazırı B. Bojoiu-
nun çekilmesi sebep olmuştur. Nazi-
— Devamı ikinci sahifede —

Dikkatler:

Kulağımız ve dilimiz alışmasın!

Türk vatandaşı nişan takmıyor. Türk vatandaşı «paşa» sıfatını kullanmıyor. Bunlar, bizim «imtiyaz» aleyhinde bir millet olduğumuzu gösteren nişanelerdir.

Türk hükümet adamlarına «ekselâns» denmesini, üstubumuza uymayan lüzumsuz bir nezaket bulnamız icap eder. Başkaları kullanıyor diye yavaş yavaş kulağınmaz, sonra da dilimiz ve kalemimiz alışmasın.

Son dakika Sovyet ordusu terhis olunuyor

Paris 23 — Moskovadan bildiriliyor: Sovyet hükümeti Polonya harbi münasebetle silâh altına aldığı kuvvetleri terhis etmeğe başlamıştır. Millî müdafa komiseri mareşal Vorosilof sulh zamanı kadrosuna avdet edildiğini söylemiştir. Yalnız bazı mütehasısların ezcümle şoförlerle elektrikçilerin terhisleri daha yavaş olacaktır. Moskova şimdiden eski çehresini almaktadır. Ortalıkta taksiler görülmeye başlamıştır.

Finlândiya Sovyet taleplerini kabul etmiyor

Fin Başvekili, müstahkem erazi terkin, memleketin istiklâlini ve bitaraflığını muhil addediyor

Paris 24 — Helsinkiden bildirildiğine göre Finlândiya Başvekili B. Kajander dün bir içtimada irad ettiği nutukta, Finlândiyanın Çarlık ve Sovyet Rusya ile münasebetlerinin tarihçesini yapmış, Sovyetlerin milletlerin mukadderatlarını bizzat tayin etmeleri hakkını kabul ettiklerini hatırlattıktan sonra Finlândiya bütün komşularile sulhperverane münasebetler idame etmek arzusunda bulunduğunu söylemiştir.

B. Kajander Almanyanın Finlândiyaya istiklâl muharebesinde gösterdiği maddi, sonradan garp devletlerle Amerikanın gösterdikleri mali yardımları kaydetmiş ve sözünü Sovyet taleplerine götürmüştür.

Finlândiya Başvekiline göre Leningradi ancak Almanya, tehdit edebilir. Fakat Sovyet - Alman itilâfı bu tehlikeyi bertaraf ettiği gibi Finlândiyanın da Finlândiya körfezine tamamen hâkim bulunması, böyle birşeye imkân bırakmaz. Finlândiya, bütün hüsnünüyetine rağmen Sovyet taleplerini kabul edemez. Zira mühim tahkimatı ihtiva eden bir mıntakanın eenebi bir devlete terki, Finlândiyanın hem istiklâlini, hem bitaraflığını muhildir.

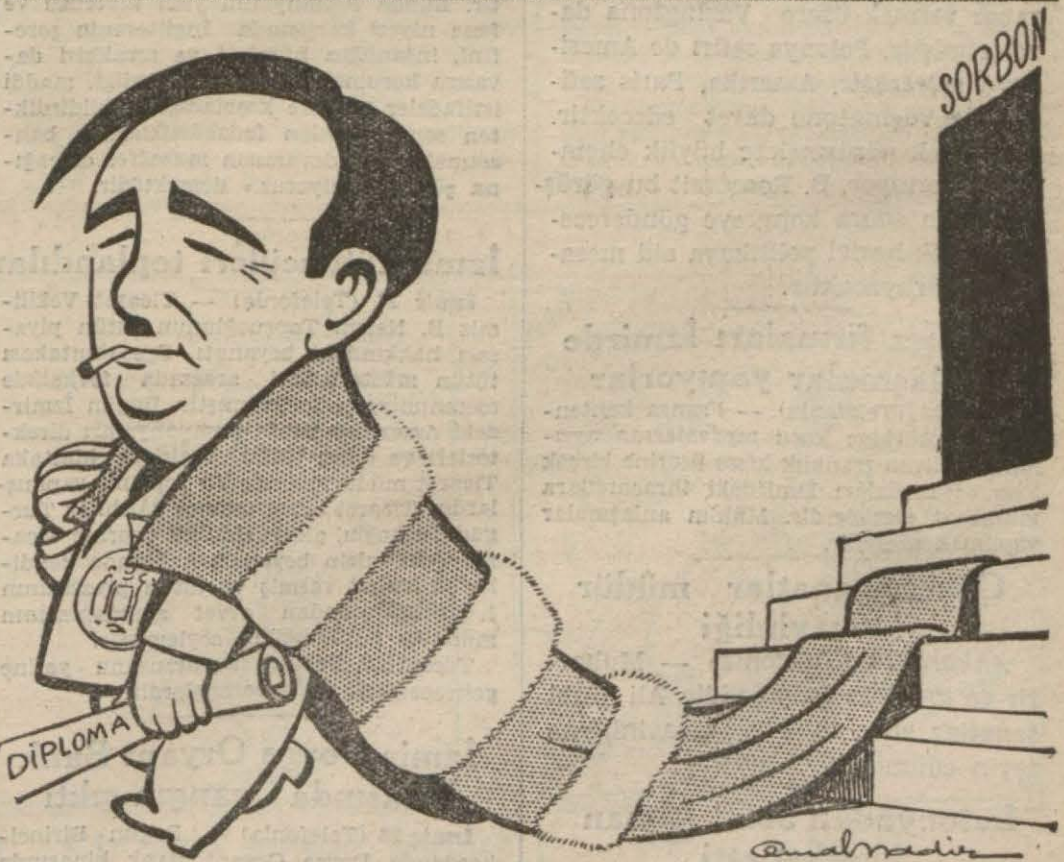
Türkiyenin Fransaya ihracatı kolaylaştırılacak

Fransız ticaret ateşesi, Ticaret Vekili ile dün uzun bir mülakat yaptı

Paris 24 — Ankaradan bildirildiğine göre Fransız sefarethanesi ticaret ateşesi B. Lorden, dün Türkiye Ticaret Vekilini ziyaret ederek uzun bir mülakat yapmıştır. Bu mülakat esnasında Fransa tarafından Türk mahsullerinin satın alınması teferüatı ve Türk mallarının Fransaya kolaylıkla ithall için imkân dairesinde idarî formalitelerin basitleştirilmesi meselesi görüşülmüştür. Müttefiklerin iktisadî ve ticarî sahada Türkiye ile tesriki mesai etmeleri için çok geniş imkânlar vardır.

Taymis ağzına mayn attılar

Londra 23 — Bir Alman tayyaresi Taymis nehri ağzına yaklaşarak paraşüt ile maynler atmıştır. Bundan evvel de bazı tayyarelerin bu suretle İngiliz sahilleri yakınlarına paraşüt vasıtasla torpil attıkları tahakkuk etmiştir. Bu torpiller tahtelbahirlerin ve torpil gemilerinin maynlerinden daha hafiftir.

[Sorbon Üniversitesi B. Fuat Köprülüye doktorluk kürkü verdi] — Gazeteler —
O gül endam bir al şale büürsün yürüsün,
Ucu kültür gibi ardınca sürüsün yürüsün!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Erzincan zelzelesinde 28 ölü, 25 yaralı var

Şimdiye kadar 366 ev yıkıldığı tesbit edildi, vali zelzele yerine gitti

Erzincan 24 (Akşam) — Şimdiye kadar vukubulan tesbite göre Başköy, Karsa, Mans, Karakulak, nahiyelerinde 366 ev yıkılmış, 28 kişi ölmüş, 25 kişi de yaralanmıştır. Vali, zelzele yerine gitmiştir.

Erzincan 23 (A.A.) — Salı günü vuku bulan zelzele neticesi olarak Tercan kazasının 135 haneden ibaret olan Karakulak nahiye merkezinde ki evlerin bir kısmı kâmilten yıkılmış ve mütebakisi içinde oturulmaz hale gelmiştir. Bu köyde 14 hafif yaralı vardır ve bugüne kadar muhtelif fasılalarla dokuz zelzele kaydedilmiştir. Karakulak nahiyesinin 65 haneli Hinstu, 27 haneli Miski, 45 haneli Karadoğan, 27 haneli Mirzaoğlu, 12 haneli Tabu, 12 haneli Hacıbektaş, 10 haneli Keleş, 30 haneli Otlukbeli, 45 haneli Ergeme köyleri kâmilten ve 40 haneli Ardani köyünün mühim

bir kısmı ve 8 haneli Başçavuş komununun 5 hanesi yıkılmıştır. Bu köylerde nüfus ziyatı yoktur. Yalnız 15 yaralı vardır.

Hant nahiyesi evleri kâmilten yıkılmıştır. 1 ölü ve 4 yaralı vardır. Yine bu nahiye 40 haneden ibaret Bozaga komununun 30 hanesi kâmilten yıkılmıştır. Bu nahiye 13 ölü 10 ağır yaralı vardır. Yine bu nahiye 10 diğer köylerinde 165 ev hasara uğramıştır.

Başköy nahiyesinin Keleş köyünde 3 çocuk, 2 kadın, Gelence köyünde 2 çocuk, Hıranı köyünde 1 kadın, Tolos köyünde 6 çocuk ki 15 kişi yıkılan binalar altında kalarak ölmüştür. Evleri yıkılan halk sokaklarda kalmıştır. Erzincan valisi iki günden beri refakatinde sıhhiye memurları olduğu halde felâket mntakasında gezmektedir.

Karadenizde şiddetli fırtına devam ediyor

Hava soğudu, Trakya ve Orta Anadolu'ya kar yağıyor

Karadenizde, üç gün evvel başlayan yıldız karayel fırtınası, dün de, bütün şiddetle devam etmiştir. 48 saatteberi Büyükderede yatan iki gilep ile Bartın postasını yapan Mersin vapuru, dün de Karadenize çıkmamışlardır.

Dün limanımızdan Karadenize hiç bir gemi hareket etmemiştir.

Dün, saat 15 de Köstenceden limanımıza Ardial vapuru gelmiştir. Ardialdan başka bir de Maçar bandırlı Tuna vapuru gelmiştir. Diğer taraftan dün 12 de gelmesi beklenen Ege vapuru da, Karadenizdeki fırtına yüzünden 24 saat teahhürle bugün 12 de limanımıza gelecektir. Karadeniz vapurunun da yarınki cumartesi günü limanımıza gelebileceği ümit edilmektedir. Marmara ve Ege denizlerinde kuvvetli rüzgârlar esmekte ise de hiçbir kaza kaydedilmemiştir.

İzmirdeki fırtınanın zararları

İzmir 23 (Telefonla) — Dün gece saat birde İzmirde çıkan şiddetli fırtına bazı za-

rarılara sebebiyet vermiştir. Çeşme kazasında şiddetli yağmur esnasında B. Ahmed ve Alinin evlerine yıldırım düşmüş, duvar ve camları tahrip etmiş, ahırlarda bulunan iki hayvan telef olmuştur.

Bugün saat 9,15 te Bergama kaza merkezinde hafif bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Hava soğudu

İki gündenberi memleketin her tarafında hava soğumuştur. Dün İstanbulda en fazla sıcaklık 7 derece idi. Akşam üzeri termometre 4 dereceye kadar inmiştir. Ankarada en fazla sıcaklık 9 derece idi. Erzurumda sıfırın altında 1, Karsta 5 derecedir. Trakya'da ve orta Anadolu'nun birçok yerlerinde termometre sıfırdan aşağıdır.

Dün İstanbulda sert bir şimal rüzgârı esmiş, akşama kadar yağmur yağmıştır. Trakyanın birçok yerlerine, orta ve doğu Anadolu'ya kar yağmaktadır. Uludağda karın kalınlığı 44 santimetreyi bulmuştur. Erzurumda 40, Trakya'da Kırklarelinde 2 santimetredir.

Amerikanın Avrupadaki sefirleri

Bir kısmı rapor vermek üzere Amerikaya çağrıldı

Newyork 23 — Newyork Taymis gazetesinin yazdığına göre Amerika hükümeti, Londra ve Brüksel sefirlerini rapor vermek üzere Vaşingtona davet etmiştir. Polonya sefiri de Amerikaya gelecektir. Amerika, Paris sefirini de Vaşingtona davet edecektir. Yapılacak görüşmelere büyük ehemmiyet veriliyor. B. Roosevelt bu görüşmelerden sonra kongreye göndereceği senelik harici politikaya aid mesajını hazırlıyacaktır.

Fransız firmaları İzmirde anlaşmalar yapıyorlar

İzmir 23 (Telefonla) — Fransa kontenjanında Türkiye kuru meyvalarına ayrılan 40 milyon franklık hisse üzerine birçok Fransız firmaları İzmirdeki ihracatçılara müraaat etmişlerdir. Mühim anlaşmalar yapılmak üzeredir.

Güzel sanatlar müdür muavinliği

Ankara 23 (Telefonla) — Muharir ve muallim Sabahaddin Ali güzel sanatlar şube müdür muavinliğine tayin edilmiştir.

Letonyadan 3000 Alman hareket etti

Riga 23 (A.A.) — Memleketlerine tade olunan 3.000 Almanı hamil üç vapur, Gotenhafen'e hareket etmiştir.

İngiltere kralı parlâmentoya yeni bir mesaj gönderdi

Londra 23 — Parlâmentonun içtimalarının temdidî dolayısıyla kral, Lordlar ve Avam kamaralarına bir mesaj göndermiştir. Bunda Almanyanın yeni taarruzu ve fena niyeti karşısında İngilterenin şerefini, insanlığın hürriyet ve terakkisi davasını korumak için harbe girdiği, maddî istifadeler peşinde koşmadığını bildirdikten sonra yapılan fedakârlıklardan bahsetmekte ve «davamızın muvaffak olacağına şüphe etmiyoruz» demektedir.

İzmir tütüncüleri toplandılar

İzmir 23 (Telefonla) — Ticaret Vekilimiz B. Nazmi Topçuoğlunun tütün piyasası hakkındaki beyanatı, Ege mntakası tütün müstahsilleri arasında fevkalade memnuniyetle karşılanmıştır. Bugün İzmirdeki Amerikan tütün kumpanyaları direktörleri ve diğer tütün tacirleri Mntaka Ticaret müdürlüğünde bir toplantı yapmışlardır. Ticaret odası umumi kâtibi B. Turud Türkoğlu, aldığı direktif üzerine Ticaret Vekilimizin beyanatı hakkında kendilerine izahat vermiş ve tütün piyasasının 1 birincikânundan evvel açılmamasının münasip görüldüğünü söylemiştir. Tüccarlar, Vekilin bu arzusunun yerine getireceklerine söz vermişlerdir.

İzmir Doççe Oryant Bank binasında yangın çıktı

İzmir 23 (Telefonla) — Bugün Birincikordonda Doççe Oryant Bank binasında kalorifer bacasından duvar içine sirayet eden kıvılcımlardan yangın çıkmış, yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Zarar 200 lira kadardır.

Newyork sergisi mümessilleri

Ankarada şereflerine verilen ziyafette Başvekilimiz de bulundu

Ankara 23 (Telefonla) — Bu sabah İstanbuldan buraya gelen Newyork sergisi komite reisile reis muavini eski Newyork polis müdürü şereflerine bugün Amerikan elçiliğinde bir öğle ziyafeti verilmiş, ziyafette Başvekil ve bazı Vekiller de hazır bulunmuşlardır.

Ticaret Vekilinin temaları

Ankara 23 (Telefonla) — Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu Sovyet ticaret ataşesini kabul etmiş ve kendisi ile iki memleketi alâkadar eden ticaret meseleleri hakkında görüşmüştür.

Lâleli cinayeti

Henüz ipucu bulmak kabil olamadı

Evvelki gece Lâleli yangın yerinde Bayram isiminde bir gencin muhtelif yerlerinden ölümlü halde yaralı olarak bulunduğunu dün yazmıştık. Emniyet müdürlüğü cinayet masası memurları dün bu işin tahkikatına el koymuştur.

Bayram, kendisini vuranın kim olduğunu bir türlü söyleyemediği ve bilhassa tanımadığı için zabıta muhtelif ipuçları üzerinde yürümektedir. Esarengiz bir şekilde yaralanmış olan bu adamın, Tophanede dikimevi işçilerinden olması, bundan bir müddet evvel, Galatada gene esrarlı bir şekilde öldürülen ve gene dikimevi işçilerinden olan Alinin vakasını hatırlatmıştır.

Bayrama, dün geç vakit hastanede ikinci bir ameliyat yapılmış ve karında seyreken kurşun aranmışsa da bulunup çıkarılamamıştır. Kurşunun diğer bir uza saplanmış olduğu tahmin edilmektedir.

Bayram, dün bir aralık sayıklama halinde; kendisini vuranı görmediğini, yalnız dayısının çocuğu Ali ile aralarının açık olduğunu söylemiş, bunun üzerine zabıta memurları bu noktadan da tahkikata ehemmiyet vermişlerdir. Yaralının kendisini vuranı tamamen görmemiş olması ortaya bir hayli müşkülât çıkarmaktadır.

Hatay mebusları Atatürk kabrini ziyaret ettiler

Ankara 23 (Telefonla) — Yeni Hatay mebusları bugün Atatürkün anıt kabrini ziyaret etmişler ve ebedî Şefin manevî huzurunda huşula eğilmişlerdir.

Gemilerimiz Akdenizdeki ecnebi limanlara gidebilecekler

Ankara 23 (Telefonla) — Ticaret gemilerimizin Cebelüttarik boğazından çıkmamak ve Kızıl denize inmemek şartile Akdeniz havzasındaki ecnebi limanlara sefer yapmalarına izin verilmesi Vekiller Heyetine tasvip edilmiştir.

Rize ve Urfa Belediye reislikleri

Ankara 23 (Telefonla) — Rize merkez belediye reisliğine Hüsnü Fehmi Biber'in, Urfa belediye reisliğine Ömer Alayın intihapları hakkında belediye meclislerince verilen kararlar yüksek tasdikte ictikar etmiştir.

Türk - Rumen ticaret anlaşması

Ankara 23 (Telefonla) — Rumenlerle akdettiğimiz yeni ticaret ve kiling anlaşmaları tasdik edilmek üzere Vekiller Heyetine verilmiştir.

Yeni Zelandalılar

İlk kıtaat Avrupaya hareket etti

Londra 23 — Yeni Zelandalı ilk kıtaat Avrupaya hareket etmiştir. Bu askerler general Bernard Freibergin kumandası altındadır. General, İngilterenin en büyük askeri nişanı olan Viktorya Krosu hamildir.

Sovyet elçisi Ankarada

Ankara 23 (Telefonla) — Sovyet büyük elçisi B. Terentiyef bugün İstanbuldan şehrimize gelmiştir.

Almanyanın Tahran elçiliği

Roma 23 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: İtalyadaki nazilerin şefi Erwin Ettel, Almanyanın Tahran elçiliğine tayin edilmiştir.

Münih suikastı

Yakalananların muhakemelerine yakında başlanacak

Berlin 23 — Münih suikastı faili olarak yakalananların muhakemelerine yakında başlanacaktır. Muhakemenin Münih, Leipzig, yahud Berlinde cereyan etmesi muhtemeldir.

Alman istihbarat ajansının tebliğine göre Entellicens Servis, Almanyada ihtilâl çıkarmak için gizli bir telsiz vasıtasile gûya gayrimemnun kimselele muhabere etmiştir. Halbuki hakikatte bunlar Gestaponun adamları idi. Muhabere 21 gün sürmüştür. Gazeteler telsizin fotoğraflarını neşrediyorlar. Telsiz İngiliz mamulâtıdır.

İki İngilizin Hollandadan kaçırılışı

Londra 23 (A.A.) — İki eski İngiliz zabiti, Başnes Best ve Stevens, Münih suikastına İngiliz tebaasını karıştırmak hususundaki nazi komplosuna kurban gitmiştir.

Daily Express'in Amsterdam muhabiri, 9 Teşrinisani Alman hududu yakınında Hollanda topraklarında iken bunların dramatik bir şekilde nasıl Almanyaya kaldırıldıklarını anlatıyor.

Yüzbaşı Best ve yüzbaşı Stevens bir hamlede elleri bağlanmış ve silâhla tehdit edilerek hududu geçmeğe mecbur edilmişlerdir.

Kahvede oturan iki Almanın da elleri bağlanmış ve Alman toprağına sevk edilmişlerdir. Müteakiben Gestapo ajanları mitralyözleri kahvenin sahibine ve garsonuna ve gümrük memurlarına tevcih edilmiş olduğu halde Hollanda otomobilinin basmağına çıkmışlardır. Bunlardan biri yaralı şoförü otomobilden dışarı atmış, motörü çalıştırmış ve otomobili Alman toprağına sevk etmiştir.

Kahve sahibi ile gümrük memurları o zaman Hollanda makamatına telefonla meseleyi anlatmışlardır. Hollanda polisi Venle şehrine geldikleri zaman hudut sükûnet içinde idi.

Elser idam edildi mi?

Amsterdam 23 (A.A.) — Münih suikastının faili olarak ittiham edilen Elserin idam edildiği hakkında şayialar dolanmaktadır.

Amerika ile Japonya arasında gerginlik

Amerika azimkârane harekete devam etmek niyetinde

Vaşington 23 — Hariciye müstefarı, Amerika ile Japonya arasında yeni bir ticaret muahedesi akdî için hiç bir müzakere cereyan etmediğini söylemiştir. Bu beyanat, Amerikanın Japonyaya karşı azimkâr hareket etmek niyetinde olduğunu yeni bir nişanesidir.

Amerika, Japonya ile arasındaki ticaret muahedesini feshettiğini 20 temmuzda bildirmişti. Bu karar teb-

liğinden 6 ay sonra, yani 20 ikincikâ-nundan itibaren meri olacaktır.

Amerika, bu müddet zarfında Japonyanın hattı hareketini değiştireceğini ve bu suretle yeni bir anlaşmaya imkân bırakacağını ümit etmişti. Bu ümit tahakkuk etmemiştir. Japonyanın Çinde Amerika tebaasına ve Amerika menafiline karşı takib ettiği usuller Amerikada büyük memnuniyetsizlik uyandırmıştır.

Almanya bitaraf Balkan blokuna muhalif

Bükreş 23 (A.A.) — (Reuter): Alman elçiliği ile münasebeti olan mahfillerde söylendiğine göre, mezkûr elçilik bitaraf bir Balkan blokunun teşekkülüne mani olmak üzere elinden geleni yapması için talimat almıştır.

Rumen kabinesi değişti

(Baş tarafı 1 nci sahifede) rın çekilmesi ise Almanya tarafından teklif edilen ihracat ve ithalat sistemini kabul etmemesinden ileri gelmiştir.

Alman heyeti üç ay içinde 4000 vagon petrol verilmesini, markla tediyaat yapılmasını, Romanya sarıncılı vapurlarile sevkıyat icrasını istemiştir. Romanyalılar buna razı olmamışlardır.

Romanyalılar, ya dövizle, yahut mukabilinde silâh ve mühimmat verilme suretile benzin ve petrol vermeği kabul ediyorlar. Her halde kendi şimendifer malzemelerile sevkıyata yanaşmıyorlar. Çünkü mevcut vagonları ancak kendi ihtiyaçlarına kâfidir ve Almanyada müteaddid vagonları kalmıştır.

Diğer taraftan bir anlaşma olsa bile nakliyat işi çok güç görünmektedir. Kış başladığından Tuna nehri va-

atıasile nakliyat durmak üzeredir. Sovyetler Bükreş - Çernoti - Lemberg - Breslav hattını kesmişlerdir. Bu yol ile de sevkıyat yapılamamaktadır. Yalnız Yugoslavya - Macaristan yolu kalmıştır ki bununla da nakliyat yapılması çok güçtür.

Dr. Claudius müstesna olmak üzere iktisadî müzakerelere memur Alman murahhas heyeti tayyare ile Berlin'e hareket etmiştir.

B. Tatareskonun beyanatı

Bükreş 23 (A.A.) — Rador ajansı tebliğ ediyor: Tataresko, saat 18,45 te kral tarafından kabul edildikten sonra matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Argetoianunun istifasından sonra Kral millî kalkınma cephesi gerçevesi içinde yeni kabineyi teşkile benî memur etmiştir. Bu yüksek vazifeyi muvaffakiyetle neticelendireceğimi ümit ediyorum.»

Dahiliye Vekili Hatayda

Adana 24 (Akşam) — Dahiliye Vekili B. Faik Öztürk bugün buradan Dörtöyla gitmiş, orada Hatay valisi tarafından karşılanmıştır. Vekil, bir müddet Dörtöyda dinlendikten sonra İskenderuna gitmiştir. Bugün Antakya'yı ziyaret edecektir.

İnhisarlar Vekili Mardine gitti

Diyarbakır 24 — (Akşam) — İnhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz dün sabah maiyeti ile beraber, buradan Mardine gitmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İçinde yaşadığımız mübarek bolluk

Bir arkadaşım:

— Saadetimizin derecesini matbuatımız aksettirmiyor! - dedi. - Okunuyor musunuz? Değil Almanya'da, hattâ bitaraf bazı memleketlerde bile, şeker, yağ gibi maddelerin müzayakası çekiliyormuş. Biz burada, gölgesinin gölgesi suretinde olsun zerrece sıkıntı duymadık. 1914 harbinin ilk aylarında şeker - gümüş para - üç kuruşken, kısa zamanda üç altına sıçradı. Bugün yerli yerinde, kıpırdamaksızın duruyor. Kimildanacağı da yok. Türkiye, bir çok bakımlardan «kendini kendine kifayet etmek», hattâ «elverip artmak» iktisadî bahtiyarlığına ulaşmıştır. Paramız, Avrupanın her yerinde en aranan paralardan. Uzat; hürmetle, tehliküle bozsunlar; güle güle harca...

Akşamları biraz zeytinle ekmek yer, çay içerim.

Lâf uzuyordu. Acıkmıştım. Sıkılarak:

— Affedersin, ikram edecek birşey değil amma... - dedim. - Bana bu kahvaltıda arkadaşlık eder misin?

Dostum Orta Avrupa seyahatinden yeni avdet etmişti.

«— Heygidi dünyadan bihaber!» der gibi yüzüne baktı.

Masanın üzerinde duran somun parçasını aldı.

— Taze taze, misk gibi... Ne nimet!... Elhamdülillâh... - kokladı, öptü, eskilerin yaptıkları gibi hürmetle başına koydu.

Zeytinlere muhabbetle baktı.

— Şunlar on kuruşluk mu?

— Beş.

— Ve istediğin kadar, doyabildiğin kadar alabiliyorsun... Bana, başkasına, ötekine, hattâ lâalettayın birine, sigara ikram edercesine verebiliyorsun. Bundan servetçe sarsılmıyorsun... Ne bühtan: «Sigara ikram eder gibi...» dedim. Bir çok yerlerde sigara için adamın yanına, koku almak için yaklaşan tiryakiler var... Umumi harp senelerini hatırlayalım... O feci günlerin müzayakasını çok çocuk yaşayan bedbaht milletler bugün de var... Bizde en ihtisassız işlerde bir kaç saat çalışmağa mukabil, bir çift toriği al iki eline, götür... İstersen yanına bir kaç demet salata da kat... «Bir ailenin bir haftalık nafakasını nereye götürüyorsun, kaçakçı?» diye yakana yapışan olmaz... Safayı hatırla yersin... Yersiniz... Kedinize, köpeğinize de ikram edersiniz... Kahvelerinizi - vatanî hiyanet işlemiş olmandan - höpürdete höpürdete içersiniz... Ne âlâ memlekette yaşıyoruz... Bu sadeti, şuurumuzla da tadalım...

Yeni sairlerden Oktay Rifat (ki meşhur Samih Rifatın oğludur) yeni usul üzere bir şiir yazmış. Mısraları tam akımda değil amma, şu mealde: «Hitler amca! — Yarın akşam bize duyur. — Kâhkâhülle büyüklerini anneme göstereyim. — Buna karşılık sana. — Dolaptan tereyağı alıp getiririm. — Askerlerine göstermeden yersin!»

Siyasî bir mizah olarak hoşuma gitti.

Bizim için umuru âdiyeden olan okka okka yağlar, baba baba torikler, hevenk hevenk soğanlar, cezve cezve kahveler bir çok devlet reislerine bile nasib değil... (Hakikaten de geçenlerde Hitlerle aid kahveler müsader olunmuş muydu?...)

Bir yiyelim, bin şükür edelim... Ve bu mazhariyetimizin dürtüst politika-

ŞEHİR HABERLERİ

Vali ve Belediye Reisi dün geldi

Bükreşte gördüklerinden büyük memnuniyetle bahsediyor

Bir müddettenberi Bükreşte bulunan Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün saat 15,15 te Ardial Rumen vapuride şehrimize gelmiş ve rihimda vilâyet, Belediye erkânı, şehrimiz Rumen konsolosu vesair zevat tarafından karşılanmıştır.

B. Lütfi Kırdar, vapurdan çıktıktan sonra vilâyet, bilâhare Belediye gelerek meşgul olmuştur. B. Vali, dün bir muharririmize Romanya seyahati intibahlarını şu suretle anlatmıştır:

— Kısa fakat verimli Bükreş seyahatinden çok büyük bir memnuniyetle döndüm. Bükreşten hareketinden önce Rumen matbuatı vasıtasıyla beyan ettiğim intibahları burada tekrarlamak isterim. Bükreş diğer Balkan merkezleri gibi yeni doğuşların ve yaratıcı hamlelerin senbolü olmuştur. Bu şehir iman ve çalışma aşkının en canlı bir misalidir.

Bükreşte Ankara'yı ve Ankaranın yaradığını hatırladım. Çorak bir toprak üstünde ve Anadolu yaylasının ortasında bir mesale gibi yanan bu şehir her yerden gelen zairler karşısında Türk milletinin istikbalini aydınlatan bir âbide gibi nasıl yükselmekte ise Bükreş te gün geçtikçe ileri hamleleriyle Balkanların en güzel bir şehri manzarasına almıştır. Bir kaç senedenberi gittikçe artan faaliyet eski mahalleleri bulvarlara, parklara yeni yeni

karşıya tahvil etmektedir. Birçok yeni inşaatla göze çarpan Florantın İstî Romanyanın iklimine harikulade uyumaktadır. Bu hususiyet gördüğüm bütün eserlerde göze çarpmaktadır.

Bükreş her istikamette ilerliyor. İnkişaf eden Romanyanın her gün biras güzelleşen, yükselen bir şehri oluyor. Şehirde birçok müessese ve teşekküller ziyarete ve tedkik ettim. Bilhassa emniyet ve intizamı amme teşkilâtı, Belediye, elektrik, su, petrol müesseseleri ve bunların sureti teşekkül ve mesal tarzları, üniversite talebesine ve amelelere mahsus pansiyonlar, stadyum, ipodrom, çocuk yuvası ve kreşler, bazı hastaneler, ekmek, süt fabrikaları, otomobil garajı, demir ve motör ve sanayi aid fabrikalar, sinema, otel, gazino, barlar, parklar, bahçeler, hâller, Köstence mezbaha, peynir fabrikası, aygır deposu, plaj ve gazinosu, modern otel, Sinaya, Barasova gibi sayfiye ve eğlence yerleri tedkikatıma mevzu olmuştur.

Kanaatimce gerek yakınlık ve nüfus kesafeti, gerek benzerlik noktasından Bükreş gibi Balkan merkezlerini etüd etmek şehirlerimizin imar ve tanzimi bakımından Avrupanın diğer büyük şehirlerini etüd etmekten daha faydalıdır. Vilâyet ve şehir işlerine aid çalışmalarımızda bu müşahade ve tedkiklerimizden çok istifade

edeceğime kanımlım.

Bükreş Belediye Reisi general Dombrovskiyi cesur teşebbüslerinden dolayı hararetle tebrik etmek isterim. Avrupanın gelişmekte olduğu büyük buhran, bu değerli icraatının enerjisine hiç tesir etmemiştir. Sayın general programının tatbikinde önüne çıkan bütün engelleri bertaraf ederek azm ve katiyetle çalışmaktadır.

Bükreş Ploesti, Sinaya, Barasova ve Köstence yaptığım ziyaretlerde hakkında gösterilen hüsni kabul ve misafirperverlikten dolayı bilhassa Propaganda Nazırı B. Radyan'a. İntizamı Amme Nazırı general Marinescu'ya, Dahiliye Nazırı Otescu'ya ve bizzet meşgul olan ve bize mihmandarlık eden müdürü umumiye ve çok kıymetli ve müteebbis meslektaşım Bükreş Belediye Reisi general Dombrovskiy'e ve bu vesile ile hakkında büyük nezaket ve alaka göstermek suretiyle Türkiye'ye karşı besledikleri dostluk hislerini ifade eden Rumen matbuatına teşekkür etmeli bir vazife bilirim.

Ve yine bizimle orada kaldığımız müddetçe dalma, meşgul olan Bükreşte çok sempati kazanmış ve muvaffak olmuş muhterem sefirimiz çok eski dostum B. Hamdullah Suphi Tanrıöverle arkadaşlarına karşı da çok müteşekkîr ve minnettarım.

Şişli santralı yarın açılıyor

Harbiye, Maçka, Şişlide telefon numaraları değişiyor

Telefon idaresinin yaptırdığı yeni Şişli santralı yarın cumartesi günü saat 15 de merasimle açılacaktır. Şişli santralının tesisi münasebetle Beyoğlu santralına bağlı olan Harbiye, Maçka, Şişli semti abone-leri yarın saat 15 den itibaren Şişli santralına bağlı olarak işleyeceklerdir. Son zamanlarda ihdas edilen 35 numara ile başlayan 280 abone ile Beyoğlu santralına bağlı olan 1250 abone Şişli santralına bağlanacaktır. Bu abonelerin telefon numaraları şimdiye kadar (4) rakamla başlamakta idi. Bundan sonra bu abonelerin numaraları değişecek ve (8) rakamla başlayacaktır.

Telefon idaresinin yeni bastırdığı 1939-1940 telefon rehberinde «4» rakamla başlayan bu abonelerin «8» ile başlayan yeni numaraları bulunuyor. Yeniden telefon almak için müracaat edenlere Şişli santralı açılmadan makine verilemiyordu. Yarından sonra sıraya konan müracaatlar tedrici bir surette israf edilecektir.

Adliye sarayının inşasına ilkbaharda başlanacak

İstanbul adliye sarayı planında yapılacak tadilatı etrafında Adliye Vekâletile görüşmek üzere Ankara'ya giden mimar B. Asum Kömürcüoğlu İstanbula gelmiştir. Vekâletle yapılan temaslara neticesinde planda yapılmış işler de tamamlanmıştır.

Hapishane binasının yıkılma işi de bitmek üzeredir. Fakat kış bastırdığı cihetle şimdi adliye sarayının inşaatına başlanmağa imkân görülmektedir. Saray inşaatına önümüzdeki ilkbaharda başlanacaktır. O zamana kadar istilâk ve top- rak tesviyesi işleri de tamamlanacaktır.

Bir talebe pansiyonu yapılacak

Yalnız Avrupanın değil, Balkan memleketlerinin de birçok şehirlerinde talebe pansiyonları vardır. Halbuki şehrimizde henüz böyle bir müessese yoktur.

Belediyenin Sultanahmedde tramvay caddesinde yaptırmaya karar verdiği yeni Belediye sarayı ikmal edildikten sonra Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, şimdiki Belediye merkez binasile Belediye Fen heyeti tarafından işgal edilen eski Maarif Nezareti binasını bir talebe pansiyonu haline koymaya karar vermiştir. Bu suretle şehrimizdeki birçok yoksul ve yersiz talebe için esash bir yurd tesis edilecektir.

mız, iktisadî siyasetimiz, millî vahdetimiz sayesinde olduğunun da bilelim. (Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Bazı eczaneler ihtiyaca kâfi değildir

19/11/39 pazar günü Tiforal almak için Feneryolunda otururum, ikametgâhıma yakın olan iki eczaneye baş vurdum. Bulundurmadıklarını söylediler. 10 kasecik gripin tüpleri aradım. Bunların elli kuruşa satıldıklarını, hal- buki adedi yedi buçuk kuruşa satılan tek kasecik paketlerden daha fazla kâfi ettiler cihetle bu sonuculardan şaş- tıklarını ilâve ettiler.

Dün ben evde yokken beş aylık çocuğum hastalanmış, her vakit kendisi ile meşgul olan doktora zevcem evden telefon etmiş, doktor da (Şiz eczaneden bana telefon ediniz. Verilecek ilaç hazır. Eczacıya isimli ben söyleyim de bir yanlışlık olmasın demiş). Zevcem eczaneye gidince oradaki telefonun kesilmiş olduğunu hayretle görmüş. Tekrar eve giderek doktora telefon etmiş. Doktor çocuğa Otalgan vermesini söylemiş. İlaç almak üzere eczaneye giden zevcem yeni bir sürprizle karşılaşmış. Telefonun kesilmesine mümasıl bir sebepten dolayı elektrik de kesilmiş olduğundan eczacı kibritle ve mum laneli uzun bir taharride bulunmuş ve nihayet (Bu ilaç ta bizde yoktur) cevabı verilmiş. Zevcem tekrar Kimtoprağ'a adam göndererek ilacı oradan almıştı.

Şuhiye Vekâleti bir kaç sene evvel eczaneleri tahdid ederken sermaye hakkında bazı kayıtlar koymuştu zannediyorum. Herhalde telefon ve elektrik bulundurmayan bir eczaneye koca bir semtin âni ilaç ihtiyaçlarının temini gibi mühim bir iş bırakılmamalıdır. Ait olduğu makamın dikkatini çekme- ni zi saygılarımla dilerim.

Ankara caddesinde Adalet hanında 14 numarada Rüştü Diktürk

Tiftik ve yapağı ihracatçı- larının toplantısı

Şehrimizdeki tiftik ve yapağı ihracatçı- ları dün öğleden sonra Ticaret odası salonlarında bir toplantı yapmışlardır. İhtimal, saat 15 te, yeni Muntaka Ticaret müdürü B. Avni Sakman açmıştır. Bundan sonra söz alan Ticaret Vekâleti Teşkilâtlandırma müdürü B. Servet, ihtilam sebebini anlatmış ve bir (Tiftik ihracat birliği) teşkilinin muvafık olacağını söylemiştir. İhtilamı iş- tirak eden tacirler, esas itibarile teklifi kabul etmişlerdir. Tiftik tacirlerinin aralarında seçecekleri bir komite Brlik ni- zammamesini hazırlayacaktır.

Kurbanlıdere cinayeti muhakemesi

Cinayetin genç bir çocuk yüzünden işlendiği söyleniyor

Bir müddet evvel Kadıköyünde Kurbağalıdere Feridun adında bir Tefvik adında bir berberi, ustura ile boğazını keserek öldürmüştü. Ağır ceza mahkemesinde şimdiye kadar cereyan eden muhakemede Feridunun berber Tefvikle bir araba meselesinden kavgaya ederek cinayeti işlediği söyleniyor; berber Tefvik de o gün sarhoş olduğu için ne yaptığını bilmediğini iddia ediyordu.

Dün ağır ceza mahkemesinde bu muhakemeye devam edilmiş. Şahid olarak dinlenen polis memuru B. Muammer ifade- sinde: «Vakayı müteakib mahalle bek- linden malûmat alırken bekçi Ali bana, orada genç bir çocuğun çıraklık yaptığını ve Feridunla berber Tefvikin araları bu çocuk yüzünden açık olduğunu, cinayetin de bu yüzden işlendiğini söyledi» demiştir.

Mahkeme, cinayete sebep olduğu söylen- ven ve henüz hüviyeti meçhul olan bu çocuğun hüviyeti tesbit edilerek şahid sıfatile mahkemeye çağırılıp dinlenmesine, evvelce dinlenen ve mahkemede bu şekil- de ifade vermiyen bekçi Alinin de tekrar mahkemeye çağırılıp ifadesinin alınmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

KÜÇÜK HABERLER:

★ İki seneye yakın bir zamandanberi Halilte yatan İspanyol bandralı Magellan vapuru, ya yarın, yahut öbür gün muhakkak surette limanımızdan ayrılacaktır. Geminin mürettebatı hazırlanmış, küçük bazı tamirler yapılmıştır.

★ Belediye, şehrin temizlik ihtiyaçlarını şimdiye kadar modern bir teşkilâta bağ- layamamıştır. Vali Dr. Lütfi Kırdar, bilhassa Bükreş temizlik teşkilâtile yakından alakadar olmuş, birçok notlar almıştır. Kendisine Bükreşte kullanılan vesait gösterilmiştir. Vali, bu teşkilâtın İstanbul için kabil istifade olan kısımları alacaktır.

★ Dün, Gümrükler başmüdürlüğünde, kimyagerler imtihanı yapılmıştır. İmtihana 4 talipin üçü iştirak etmiştir. İmtihan sualleri kapalı zarf içinde Ankaradan gelmiş, zarf, namzed ve müneyyizler önünde açılmıştır. İmtihan evrakı burada tedkik edildikten sonra Ankara'ya gönderilecektir. Birî İzmir, diğeri İstanbul gümrüklerinde çalışmak üzere iki kimyager alınacağından imtihanı kazananların adedi ihtiyaca kâfi gelmezse imtihan tekrarlanacaktır.

★ Üsküdar'da oturan altı yaşlarında Mü- yesser isiminde bir kız, mangalın yanında otururken etekleri tutuşarak vücudunun muhtelif yerleri yanmıştır. Müyesser nü- mune hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çırpıda

Kahraman bir kadın

Avrupa ajansları müthiş muharebe haberleri, batan gemilere, boğulan insanlara, top düellosu altındaki cephe- lere dair malûmat verirken Amerika- dan gelen havadisler arasında da şu var:

«Nevyorkta bir operatör, güzelliği- ne herkesin hayran olduğu karısının yüzünü ameliyatla çirkinleştirmiştir. Çünkü bu adam herkesin karısına göz dikmesinden ızdırıp duyuyormuş...»

Havadisin burasına gelince kendi kendinize belki şöyle murıdanacaksı- nız:

— Vay alçak adam!...

Lâkin okumağa devam ederseniz operatöre karşı duyduğunuz hiddet biraz hafifliyecektir. Çünkü aynı ha- ber şu satırlarla bitmektedir. «Genç ve güzel bir kadın da herkesin kendisile alakadar olmasından kocasının üzül- düğünü gördüğü için yüzünün hamız- la yakılmasına razı olmuştur.»

Bu müthiş havadis emsalsiz bir er- kek egoizmi ile şaheser bir kadın fe- dakârlığını gösteriyor.

Şimdiye kadar kadınların süslen- meğe ve güzelleşmeğe karşı gösterdik- leri büyük zaaf birçoklarının aklına şunları getiriyordu:

Aacaba kadınlar kimler için süslen-iyor? Kimler için güzelleşiyor? Böyle düşünenlerin aklına dört ihtimal ge- liyordu: 1 — Bir kadın sırf kendi zev- ki için süslenir, güzelleşir, 2 — Bir ka- dın kocası için süslenir ve güzelleşir, 3 — Bir kadın harîketle erkekleri ken- dini beğendirmek için süslenir, 4 — Bir kadın, kendisinin heincinsleri, ya- ni diğer kadınlar arasında sönük kal- mamak için süslenir ve güzelleşir.

Bu ihtimallerden yalnız birini ka- bul edip, bunu bütün kadınlara teşmil etmenin imkânı yoktur. Muhakkak ki, yukarıdaki gayeleri güdüp ayrı ayrı düşüncelerle süslenen, güzelleşen dört çeşid kadın vardır. Lâkin bu NevYork- lu operatörün karısı her halde bütün süsünü, bütün güzelliğini kocasına hasreden bir insan olduğunu, bu mü- thiş ve faciagengiz hareketi ile isbat et- miştir.

Yeryüzünde milyonlarca kadın güzelliğe enstitülerinin birinden çıkıp, ötekine giderken bu kadının şu hare- keti az şey midir?...

Kocasını en küçük bir üzüntü kar- şısında bırakmamak için güzel yüzü- nü hamızla yakan kadına bu asırda bir kahraman gözüle bakılacağı gibi, sırf kendi kışkançlığı yüzünden karısını ameliyat masasına yatıran erkeğe bil- men ne demeli?... Belki de bu opera- tör, Amerikada pek çok ras gelinen ve kadınları ameliyatla güzelleştiren bir adamdır! Hikmet Feridun Es

Bir sabıkalı on suçtan dolayı muhakeme ediliyor

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde Murad adında bir yankescinin muhakemesine başlanmıştır. İddiaya naza- ran Murad, Sirkeci'de dolanmakta olan 70 yaşında Tefvik adında bir adamcağzın yanına sokulurak:

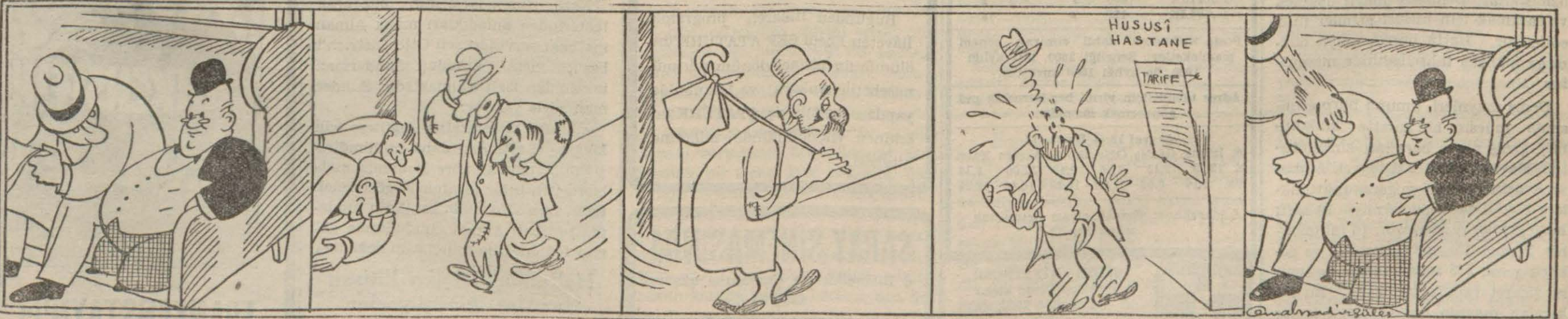
— Babam seni Şahinpaşa kraathanesin- de görmek istiyor.

Diye elini yakasına uzatmış ve ihtiyarın cebinden 1500 lirasını çalmıştır. Aynı ge- kilde Bohor adında bir tacirin 30 lirasile cüzdanını ve Mustafa adında bir ihtiyarın paltosunu ve ceketinin altından yeleginin içi- radek cebinden parasını çaldığı gibi, diğer yedi kişiyi de soymuştur.

Dün yapılan muhakemede Murad suç- nu inkâr etmiş, dinlenen davacılardan bir kısmı: «Bizim yanımıza sokulan bu adama benziyordu amma, bu olup olmadığını kati surette bilemiyoruz» demişlerdir.

Mahkeme, diğer davacıların da dinlenme- sine karar vermiş ve başka suçlardan mü- teaddid sabıkalı olan ve mevkuf bulunan Murad Tefvikhaneye gönderilmiştir.

Ray Amca ve hastane!...

— Bir Şehir meclisi âzası hastane- lerin halkın sıhhatinden ziyade ma- arifin işine yaradığını söyledi bay Amca...

... Yani enteresan bir hastalık gö- rülürse hastaya itibar edilir...

... Görülmezse tez elden taburcu edilirmis!...

... İyi amma hastalığı enteresan olmyan bir bahtsız gidiş kendini pa- ra ile de tedavi ettiremezse...

... O zaman ne olacak?.. B. A. — Gelsin bakalım kocakarı ilaçları!

Mayn nedir ?

Nasıl keşfedildi? Denize nasıl konur ve ne suretle patlar?

Almanların, İngiltere ile ticareti menetmek için, vapur güzergâhı olan deniz yollarına serseri maynler dök-meleri, deniz harbine şiddet verdi. Gün geçmiyor ki, bu başboş torpil-lere çarpan bir vapurun battığı ha-beri gelmesin.

Deniz maynleri çok korkulu ve tehlikeli bir silâhtır. Mayn tarlaları, limanların, boğazların madhallerinde ve sahil boylarında tesis olunur. Mayn dökem gemilerin kumandan-danları, baraj yerlerini haritalar üze-rine inceden inceleme tayin ve tesbit ederler, sonra da maynleri dökmeğe başlarlar. Maamafih bu mayn tarla-ları arasından kendi gemilerinin ser-beşce ve tehlikesizce geçmeleri için serbes geçit yerleri bırakılır. Geçit yerleri düşmandan daima gizli tutu-lur. Maynler, birbiri akabinde denize dökülür ve dalgalar tarafından sü-rüklenip götürülmemeleri ve düşman tarafından görülmemeleri için mu-ayyen bir derinlikte denizin dibine zincirlere raptedilir. Maynler, büyük gemilerin aralarından, çarpmadan geçememeleri için birbirine yakın me-safelere konur.

Deniz mayni bundan 150 sene ev-vel Bushell tarafından icad edilmiş-tir. İlk maynler, 1777 senesinde Fil-a-defiya önünde İngiliz donan-masına karşı kullanılmış, fakat iyi neticeler alınmamıştır. Buharlı va-purların mucidi Fulton bu maynleri tekemmül ettirmiştir. Fakat o za-maniki Fransız hükûmeti, bu silâhın namuslu insanların değil, fakat kor-sanların harcı olduğu beyanile mayn-leri kullanmaktan imtina etmiştir.

Bunun üzerine Fulton, İngiltere-deki Pitt hükûmetine başvurmuş, bu ih-tirâ kabul ettirmiştir. 1809 senesinde İngiliz filosu, maynlerle techiz edil-miştir. O zamanki maynler fıçı biç-i-minde idi. Bunların içi barutla dolu idi ve bir saatin işletilmesiyle patlatılı-yordu. Boulogne civarında Fransız filusunun hücumu esnasında bu maynler akıntılarla tesirile Fransız filosu istikametine sürüklenmişler, fakat az hasar ica etmişlerdi. Çün-kü maynler denizin sathında görün-düğü cihetle, bunlardan sakınmak kabil oluyordu. Bunun üzerine Ful-ton maynleri daha ziyade mükem-melleştirmiş ve denizin sathında gör-ülmiyecek bir şekle koymuştur.

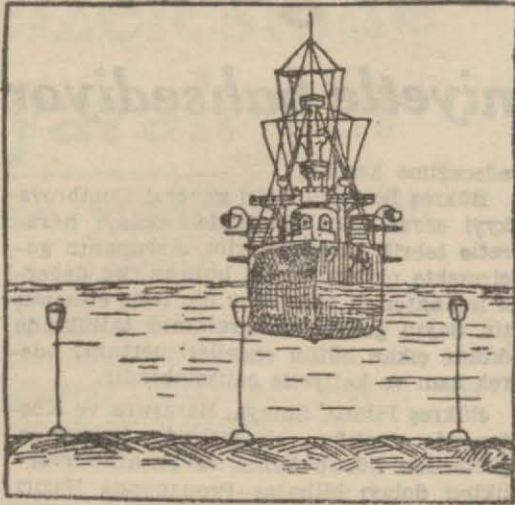
Kırım muharebesi esnasında Rus-lar, mayn kullanmışlardır. Maynler, evvelce yapılan sondajlar neticesinde muhtelif derinliklerde zincirlerinin uçları, ağır taşlara bağlanarak deni-ze konuluyor ve aralarından geçmek istiyen bir geminin, takılarak mayn-leri kendi teknesine çarptırması için çelik tellerle araları bağlanıyordu.

Amerika muharebelerinde, Rus - Türk ve İspanya - Amerika harple-rinde maynler kullanılmıştı. Fakat İspanyolların kullandıkları maynle-rin mekanizmaları o kadar bozuktu ki, Amerika harp gemileri bunlara çarptıkları halde patlamıyorlardı.

Bu silâhın, müessir bir surette kul-lanıldığı ilk harp Rus - Japon harbi olmuştur. Rus - Japon harbi esnasın-da altısı zırhlı kruvazör ve kruvazör olmak üzere 11 Japon ve Rus gemisi maynlere çarparak batmış veyahüt ağır hasarlara uğramıştı. O zaman-danberi, bütün hükûmetler, bu silâhı daha ziyade tekemmül ettirmeğe ça-lışmışlardır. Denizlere mayn dökme-k ve taramak için hususî gemiler inşa edilmiştir. Hattâ bugün mayn dök-meğe mahsus tahtelbahirler mevcut-tur.

Deniz maynleri, umumî harp esna-sında müessir bir surette kullanıl-mış, geniş mayn barajları kurulmuş-tur. Maynlerin infilâkı gerek Alman ve Avusturyalılara ve gerek müttefik-le büyük zararlar vermiş, 19 saffi harp gemisi ve kruvazör, 16 tahtelba-hir, 77 monitör, mayn tarayıcı ve dö-kücü gemi, 235 muavin gemi ve sayı-sız ticaret vapuru batmıştır. Bu ra-kamlar, maynin top ve torpil kadar müessir ve korkunç bir silâh olduğu nu isbat eder.

Modern maynler, deniz sathının bi-raz altında demirli bir vaziyette bu-

Bir harp gemisi bir mayn tarlasına yaklaşıyor

lundukları cihetle, görünmüyorlar. Bunların patlayıcı antenleri vardır. Maynler vapura çarptıkları zaman müessir bir asidi ihtiva eden bir nevi tüpü kırmaktadır. Bu asid, doğur-duğu kuvvetli bir elektrik cereyanı ile maynin içinde bulunan 100 - 200 kiloluk patlayıcı maddeleri patlat-maktadır.

Şimdiki harpte de mayn muhare-besi, büyük bir inkişaf ve vüsât almış-tır. Dalgaların, deniz akıntılarının demirlerinden koparıp açık denizlere sürükledikleri maynlerden başka Al-manların denize dökükleri serseri maynler seyrtüsefain için büyük teh-likeler doğurmaktadır.

Gemileri maynlerden korumak için bazı âletler icad edilmiştir. Hollanda-nın Oranje ve Dempo vapurlarında, kendilerini sabih maynlerin çarpma-sından koruyan hususî âletler vardır. Hollandalıların Paravana namını ver-dikleri bu âlet Hollanda bandırahı bütün vapurlara konulacaktır. Bu âletler, vapura uzun çelik tellerle bağ-lanıyor. Bu çelik teller, maynlerin de-mirli bulundukları zincirlere takıl-makta ve altta mevcut keskin bir bı-çak maynlerin bağlı bulunduğu zin-cirleri kesmektedir. Zincirinden kes-i-len mayn, derhal denizin sathına çık-makta ve memesine atılan kurşun-larla gemiye zarar vermeksizin infilâk ettirilmektedir.

Ankara Borsası

23 İkinciteşrin 939

ESHAM ve TAHVİLÂT

Esham ve tahvilât üzerine muamele olma-mıştır.

PARA ve ÇEKLER

	Kapanış	En yukarı
1 Sterlin	5.21	—
100 Dolar	130.36	—
100 Frank	2.9780	—
100 Lire	6.7875	—
100 İsviçre Fr.	29.1475	—
100 Florin	69.70	—
100 Raygmark	—	—
100 Belga	21.2875	—
100 Drahmi	0.965	—
100 Leva	1.6025	—
100 Çekoslovak Kr	—	—
100 Pezeta	13.6025	—
100 Zloti	—	—
100 Pengo	23.685	—
100 Ley	0.915	—
100 Dinar	2.48	—
100 Yen	31.045	—
100 İsveç Fr.	31.0125	—
100 Ruble	—	—

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebel
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta İttihadına dahil olmayan ecebeli memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Sevval 12 — Kasım 17
S. İmsak Güneş Öyle İkinci Akşam Yatsı
E. 12.29 2.13 7.16 9.45 12.00 1.36
Va. 5.14 6.58 12.00 14.30 16.44 18.21

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20.30 da

Ş E R M İ N

İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gece saat 20.30 da

BİR MUHASİP ARANIYOR

Balkan bloku henüz bir hayaldir

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Balkanların şimal hududu Sovyetle-rin işgali altındadır. Şu halde kala kala Sovyet Rusya kalıyor. Sovyet Rusyanın, kendine aid olmayan uzak eraziye istiyâ maksadile Balkanlarda emperyalist harp macerasına atılma-sına asla ihtimal veremeyiz. Kendisi için ne askerî, ne iktisadî hiç bir za-ruret ifade etmeyen toprak kavgası Sovyetlerin politika mesleğine uymaz. Bahusus ki şimdi Polonyada ve Bal-tıkta vaziyetini kuvvetlendirmek için hayli işi vardır.

Faraziye olarak, şu veya bu devle-tin şimalden bir Balkan devletine taarruz edeceği kabul olursa, Bal-kanlardaki bitaraf blok ona ne yar-dında bulunabilir, yahut İtalyanın fiili yardımını ne olabilir? Eğer mak-sad Balkan devletlerinin böyle bir tecavüzde sadece bitaraflığını temin etmekse bilfiil mevcut Balkan Anlaş-ması bunun için kurulmuştur.

Hiç şüphe yok ki sulhu daha fazla kuvvetlendirecek her teşebbüs, bu bi-naya küçük bir taş dahi ilâve etse, sevinçle, teşekkürle karşılanır. Buna itiraz edecek, herhalde Türkiye de-ğildir. Biz bu yolda her yeni fikre hararetle katılırız, her yeni teşebbüse bütün kuvvetimizle destek oluruz. Elverir ki bu fikirler ve bu teşebbüs-ler samimi olarak sulha hizmet etsin, gizli emellere, nüfuz ve tahakküm politikasına âlet olmasın.

Balkan bloku fikri karşısında da vaziyetimiz bundan ibarettir. Fakat böyle bir blok, sadece bitaraflık fay-dası temin etmek için bile, mevcut Balkan Anlaşmasından daha geniş olmalı, hiç olmazsa Bulgaristanı da içine almalıdır. Halbuki bazı emelleri tatmin edilemedikçe Bulgaristanın böyle bir teşekküle girmeyeceğini - garibtir - üç dört gün evvel Sofya-dan alman ajansı tebliğ etti. Maca-ristanın da, Romanya ile ihtilâfları halledilemedikçe hiç bir anlaşmaya yanaşmayacağını Hariciye nazırları evvelki gün parlamentodaki nutkun-da söyledi. Şu halde, Balkan bloku fik-ri, daha doğmadan ölmüş demektir. Zira, Romanya, ne Bulgaristana, ne Macaristana karşı asla fedakârlık et-mek niyetinde olmadığını her vesile ile tekrar edip duruyor.

Balkanlarda daha geniş, daha tam bir anlaşma olmak için, neye yaradığı Avrupadaki acı tecrübelerle sabit olan imzalı muahedelerden ziyade ve ondan evvel hakiki menfaat birlikle-rinin teassüs etmesi lazımdır. Hakiki sulh beraberliği, birbirine kâğıd ves-i-kalarla bağlı devletler arasında değil, birbirinden alıp vereceği olmayan, birbirine yan gözle, korku veya şü-phe ile bakmayan devletler arasında olur.

Necmeddin Sadak

★ Katina isminde bir kadın, polise mü-racaat ederek on bir senedenberi nikâhsız olarak oturduğu Aleksî adındaki şahıs ta-ra-fından üç gün evvel, kalçasından bıçak-la yaralandığını iddia etmiştir.

Polis, bu iddia üzerine kadını tedavi al-tına almış, tahkikata başlanmıştır.

★ Sultanahmedde oturan eli yaşlarında Abdurrahman isminde biri, dün gece çok sarhoş olarak evine gelirken yolda düşmüş, bağından ehemmiyetli surette yaralandığından polis tarafından hastaneye kaldırılmış-tır.

DIKKAT ÇEMBERLİTAŞ

Sinemasında

Bugünden itibaren programa ilâveten Ebedî ŞEF ATATÜRK'ün ölümünün birinci dönüm yılı mü-nasebetile Ankara ve İstanbulda yapılan ihtifal ve ATATÜRK'ün onuncu yıldönümünde millete hitabesi.

SARAY SINEMASINDA

6 Birincikanun Çarşamba akşamı saat 21 de

MUNİR NUREDDİN KONSERİ

Harp şiddetli bir safhaya girmek üzere

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Londra 23 (A.A.) — Bugün öğrenil-diğine göre, İngiliz Darino vapuru 19 teşrinisani'de bir Alman denizaltısı ta-rafından batırılmıştır. Mürettebattan 16 sının ölmüş olmasından korkulu-yor. 11 kişi denizaltıda üç gün kaldık-tan sonra bir İtalyan vapuruna nak-letilmişler ve bugün İngilterenin şark sahilllerinde bir limana çıkarılmışlar-dır.

Gipsy torpido muhribi mayne çarptı

Londra 23 (A.A.) — Amirallik dal-resi, Gipsy adındaki torpido muhri-binin bir tahlisiye sandalına iltica etmiş olan üç Alman tayyarecisi'nin karaya götürüldükten sonra yeniden denize açıldığı sırada İngilterenin cenup sahilllerinde bir mayne çarp-mış olduğunu teyid etmektedir.

Kaybolanların miktarı 40, kurtarı-ların adedi 97 dir. Buniardan 21 i yaralıdır. Römarkörler, gemiyi plaja oturtmuşlar ve orada tahlisiye işi başlamıştır.

Hollanda kararı protesto etti

Amsterdam 23 (A.A.) — Hollanda matbuat bürosu aşağıdaki yazıyı neş-retmiştir:

İngilterenin düşmanlarına karşı tatbik etmek mecburiyetinde bulun-duğunu zannettiği mukabelebilmi-sil tedbirlerini Hollanda hükûmeti Londradaki elçisi vasıtasile şiddetle protesto etmiştir.

Bu tedbir bitaraf memleketlere ve bilhassa Alman eşyası alan ve ihraç eden memleketler için ciddi bir za-rardır. İngiliz mukabelebilmişil ted-birleri bilhassa Hollanda için hiç de iyi bir tedbir değildir. Hususile ki batan vapurlar içinde Hollandanın da bir yolcu vapuru vardır ki bütün batan vapurların içinde bu en mü-himmidir.

Berlin 23 (A.A.) — Brükselden ge-len haberlere göre, Belçika hükûmeti de Hollanda gibi İngiltere ve Fransa-nın ilân ettiği yeni abluka tedbirle-rini protestoya karar vermiştir.

Japonya münakalât yollarını değiştirmiyor

Tokyo 23 (A.A.) — Münakalât Ne-zareti, Japon münakalât siyasetinin Terukuni Maru yolcu gemisinin şimal denizinde uğradığı kazadan dolayı değiştirilmeyeceğini beyan etmektedir. Bu Nezaret erkânından biri, bu hu-susta demiştir ki:

Bir tek geminin batırılması, deniz nakliyat programımızın değiştirilme-sini icab etmez. Şayed, bundan sonra, bu nevi iki üç hadise daha olursa, o zaman nakliyat hatlarımızdan bazı-larını değiştirmek, yahut Avrupaya her türlü Japon sevkiyatını durdur-mak mecburiyetinde kalırız. Fakat bu tedbirleri alıp almayacağımızı, âti gös-terecektir.

Almanlar Belçika ve Hollandayı tehdit ediyorlar

Amsterdam 23 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Abluka hakkındaki Fransız - İngiliz tedbirlerinin ilânı üzerine bitarafklar hakkında acıklı bir lisan kullanan nazi zimamdarları şimdî Belçika ve Hollanda hakkında tehditkâr bir tavır almaktadırlar.

Bunlar bitaraf memleketlerin bita-rafklarına hümet ettirmek arzu ve kabiliyeti göstermeleri şartıyla onla-rın bitarafklarına hümet edecekleri yolunda meşkük teminatlar ver-mektedirler.

Nazi zimamdarlarının bitaraflık tedbirinden anladıkları mâna Alman matbuat servisleri şefi Otto Dietrich'in başlıca mesai arkadaşı Sunderman tarafından izah edilmektedir. Sunder-man şöyle yazıyor:

«Bitaraf memleketler İngiltere için Maginot hattından daha mühimdir.» Sunderman'a göre Hollanda mat-buatı ısrarla bir tarafgirlik göstermek-tedir. Zira «Hollanda sahilinin müda-faa tertibatı Alman hududunda alı-nan tedbirler ile mütenasip değildir.»

Hollanda Belçika İktisad Nazırları görüşüyorlar

Amsterdam 23 (A.A.) — İngiltere tarafından Almanyanın deniz aşırı ya-pacağı sevkiyatı durdurmak hususun-da verilen karar üzerine bugün La

Haye'e gelen Belçika İktisad Nazırı Felemenk İktisad Nazırı ile uzun bir mülakat yapmıştır. Bu mülakat, ez-cümle Belçika ile Hollanda arasında ticaretin arttırılması imkânları etra-fında cereyan etmiştir.

Hollanda İktisad ve Hariciye Nazırları Büyük Britanyanın karare ile hâ-dis olan vaziyeti dikkatle mütalâa et-mektedirler. Fakat Nazırlar Meclisi Alman ihracatını durdurmak husu-sunda resmen emir vermedikçe her hangi bir harekete geçilmesi hususun-da karar ittihazi ihtimali azdır. Bu tedbirleri protesto etmek üzere Hollan-danın diğer bitaraf devletlerle birleş-mesi de pek az muhtemeldir. İngiliz-leler ticari müzakereden şimdilik vaz-geçilecektir.

İtalyan gazeteleri hiddetli

Roma 23 (A.A.) «D. N. E.» İngil-tere ve Fransanın Almanya aleyhin-deki son iktisadî tedbirlerini mevzu-u-bahis eden gazeteler, yalnız bitaraf Avrupa devletlerinin değil, Cenubi Amerika ve hattâ Birleşik Amerika devletlerinin de bundan zarar gö-receklerini yazmaktadır.

Tribuna diyor ki: «Şiddetlendirilecek ablukanın bita-raflar için daha faydalı olacağına dair Fransızların ileri sürdükleri iddia cidden gülünçtür. Fakat Fransızlar ve İngilizler küçük bitaraf memleketler iktisadiyatının felâkete uğramasını hiçe sayıyorlar.»

Giornale d'Italia gazetesi de, İngil-terenin bütün Avrupa kıtasını ve Ak-denizi abluka edeceğine dair Evening Standard'ın tehditlerini ele alıyor ve şöyle yazıyor:

«Böyle bir tedbir bütün Avrupa me-leketlerinin hayatı menfaatlerini mu-hildir. Eğer İngilizler bütün Avrupa kıtasının ticaretini kontrol etmeğe kalkışarlarsa, bitaraf memleketler Al-manya aleyhine değil, İngiltere aley-hine döneceklerdir. Bunun bütün ne-ticelerinden İngiltere mesul olacaktır.

Cebelittarıktaki birkaç harp gemisi bulundurmakla yapılabilecek olan Ak-deniz ablukasına gelince, bu tehdit gösterir ki, Akdenizin bugünkü statü-sü Akdeniz devletleri için tahammül edilmez bir vaziyettir.»

Yüksek sıhhat şûrası toplandı

Ankara 23 (Telefonla) — Yüksek Sıhhat Şûrası bugün Sıhhat ve İhtimal Muavenet Vekili Dr. Hulusî Alataşın reisliği altında Ankara'da toplanmıştır.

Vekil, celseyi açtıktan sonra iki içtima arasında vefat etmiş olan âzadan Dr. Cev-det Fuadın hatırasını taziz etmiş, müte-veffanın hatırasına hümeten bir dakika ayakta durulmuş, Vekil, yeni tayin olunan âza Dr. Hasan Yusuf'a vazifesinde muvaf-fakiyetler temenni etmiştir.

Umumi Hıfzıssıhha kanununun hükmü-ne göre tanzim edilmiş olan gıda madde-le-rinin mürakabesi hakkındaki nizamna-me profesinin müzakeresi ve memleketin umumi sıhhat vaziyetinin mütalâası Şûra-nın bu seferki içtimanın ruznamesini teş-kil etmektedir.

Yunanistana canlı hayvan ihrac ediyoruz

Ankara 23 (A.A.) — Haber aldığımız-a göre, bir taraftan Yunanistana olan tic-a-ri mübadelelerin inkişafına hizmet etmek ve diğer taraftan yurdun İzmir ve Trakya muntakaları canlı hayvan ihracatını temin eylemek gayesile İzmir, Dikili, Kuşadası İskeleleriyle, Trakya canlı hayvan ihraç merkezlerinden Yunanistana mühim mik-tarda koyun ve keçi ihracma, Ticaret Ve-kâletince müsaade edilmiş ve alâkadarlara bu hususta tebligatta bulunulmuştur.

Pek yakında

FRANKENSTAYN'ın OĞLU

?..... Sinemasında

Bu hafta müsbe neticesi alınmış üç «Genç kalmak» formülüne karşılaştım. Birini şehrimizin tanınmış doktorlarından bir zat anlattı. Kendisi 60 yaşındadır. Bir gün yedi katlı bir apartmanın en üst katında yatan bir hastasını ziyaret için merdivenleri dinlene dinlene çıkarken yanından seksenlik bir ihtiyar kadının 15 yaşında bir çocuk hızla, merdivenleri ikişer ikişer atlayarak yukarı çıkıverdiğini hayretle görmüş.

Doktor güç halle üst katı bulup kalbinin sükûnete gelmesi için dinlendiği sırada gene koşarak aşağı inmek üzere önlünden geçen deminki kadını, ev sahiplerinin delâletile, yanına çağırması ve kendisinin 83 yaşında olduğunu öğrendikten sonra ne yapıp da böyle genç kalabildiğini sormuş. Yaşca ihtiyar fakat vücudçe henüz terütaze olan muhterem nine bunu bütün hayatında ağzına koyduğu lokmaları iyice çiğnemenin yutmamasına borçlu olduğunu söylemiş. Bir mide ve barsak mütehassısı olan doktor şimdi bunun genç kalmak için yegâne formül olduğunu müdafaa ediyor.

İkinci formülün evinin bahçesinde torunlarla ip atlayan doksan beşlik bir ihtiyardan dinledim: «Hayatımda ağzıma bir damla içki koymadım ve sabahları daima erken kalktım» dedi.

Genç kalmak için lokmaları iyice çiğnemek, içki kullanmamak ve sabahları erken kalkmak icap edeceğine katıyen inandığım sırada elime geçen bir gazetede, Alman zımmatdarlarının dünya bankalarına gizlice yatırdıkları milyonların listesini meydana çıkardıktan sonra pek meşhur olan Amerikalı gazeteci B. Knickerbocker'in «Bu ismin karışıklığına ne dersiniz?» bir Fransız meslektaşına verdiği beyanata okudum. 41 yaşında olduğu halde 20 yaşında imiş gibi görünen bu muharrir, bizim ip atlayan doksan beşlik ihtiyarın söylediklerinin tamamen aksine olarak, «İçki içen ve sabahleyin geç kalkan insanlar ihtiyarlanmazlar» diyor.

Pek katı gibi görünen üç formülden ikisini bir kalemde silen bu beyanattan sonra genç kalmak için lokmaları iyice çiğnemekten başka çare kalmıyor. «İhtiyarlamak istemeyeniz lokmaları çiğnemenin yutunuz!» diyecek eli ayağı tutar bir doksanlığa raslayıncaya kadar bu formüle inanmakta mahzur yoktur.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Süt ve çocuklar

İngilterede sütün çocukların sıhhati üzerinde yaptığı tesiri katı olarak tesbit için süt tegadisi komitesi tarafından senelerdenberi yapılan tedkikler neticelennmiş ve nihai raporu aid olduğu makama bildirilmiştir.

8000 çocuk üzerinde yapılan müşahedelerde hergün muayyen miktarda süt içen bu yavruların hem medeni hem de manevî kuvvetleri çok iyileştiği ve aynı zamanda zekâ seviyelerinin de yükseldiği sabit olmuştur. Bu teyayüd ve farklar sütün sar-

fiyatı nisbetinde yükselmektedir.

Komite aynı zamanda ham ve pişmemiş süt ile pastörize edilmiş sütün çocukların sıhhat ve tegadisi hususunda farklı tesir yapıp yapmadığını da tedkik etmiştir. Bulduğu neticeler, lord Astörün riyasetindeki heyetin süt piyasası idaresi ve hükûmet mümessilleri iştiraki ile yapılacak toplantısında diğer neticelerle mukayese edilecektir. Fakat mevcut müşahedelere göre ham süt ile pastörize edilen sütün gıda kıymetleri arasında bir fark bulunmamıştır.

Cesur bir pilot öldü

Dünyanın en cesur ve muvaffakiyetli pilotlarından Skinner Londradaki evinde banyo odasında traş olurken birdenbire öldü. Ölümün sebebi dimağa kan hücumu olmasıdır. Skinner yeni tayyarelerin ilk tecrübesine memur bir mütehassıs pilot idi. Son tecrübe ettiği bir tayyarenin resmen mücece azamî süratı saatte 210 mil oldu-

ğu halde 504 mil sürat yapmıştır. Son dercede süratle giderken tayyaresini birdenbire tehlikesizce çevirmek için ilk çareyi bulan bir adam idi. Tayyaresinin kuyruğuna bir paraşüt tesbit ettiğinden bunun sayesinde istikametini kolayca tashih etmeğe muvaffak olmuştur.

Garip bir anket

Bir tiyatronun kapısı önünde duran bir gazeteci, tiyatroya gelen seyircilere aşağıdaki sualleri ihtiva eden birer kâğıd dağıtmıştır: «Tiyatroya niçin geldiniz?», «Piyas için mi, yoksa müellifin isminden ötürü mü? Yahud da artistlerin sanatkâraneye oyunları için mi ve yahud da başka bir se-

beple mi?»

Seyircilerin, bu suallere verdikleri cevaplarını yüzde 90 ın: «Bedava biletim olduğu için geldim» cevabını teşkil etmiştir. Diğer seyirciler de şöyle cevap vermişler: «Başka nereye gideceğimizi bilmediğimiz için...»

En eski silâhlar

Tarihten evvelki devirlerde yaşayan insanların hayatı ilim dünyasına en meraklı tedkik mevzularından biridir. En eski insanların kullandıkları silâh ve âletlerin ağaçtan ve çakmak taşından ve öldürdükleri hayvanların kemiklerinden yapıldığı hakkında şimdiye kadar umumi bir kanaat vardır. Buna bir delil olarak eski insan iskeletlerinin bulunduğu mağara ve oyuklarda birçok ucu sivrilmiş yahud bıçak gibi yüzü keskinleştirilmiş kemik yığınlarına tesadüf edilmesi gösteriliyordu.

Fakat son tedkikler kemiklerin âlet olarak kullanıldığı kanaatini sarsmıştır. Viyana üniversitesi palentoloji enstitüsü profesörü Ehrenberg antropoloji cemiyetinde verdiği bir konferansta hayvanat bahçe-

lerinde yaptığı müşahedelerde çakalların önlerine konulan içi ilikli kemikleri parçalandıkları zaman kemiklerin mağaralarda bulunan ve birer âlet olduğu zannolunan şekilleri aldığını söylemiştir.

Gene kurtlar kendilerine mahsus bir tarzda çiğnedikleri kemikleri uçları sivri olarak bırakmakta imişler. Sonradan rüzgârın ve havanın ve yağmurların tesiri ile bu kemikler cıllanmıştır. Binaenaleyh şimdiye kadar insan elile yapılmış olduğu zannedilen kemik âletler, vahşi hayvanların yiyecek bakiyesi olan kemiklerden ibarettir. Bunlardan insan elile yapılan âletleri tefrik etmek çok güçtür. Bundan sonraki ilmi tedkikler bunların tefrikine hasredilecektir.

HABBE ve KUBBE

YAZAN:
REFİK
HALİD

- 6 -

Bir felâket, bir rezalet - Hükûmet konağı avlusundaki direk ve çivi - Karpuz turşusu ve patlıcan reçeli - Kübik binalar karşısında

Karakış içindeydik.

Osmanlı devletinin geçirdiği en müthiş, en felâketli ve tarihi kışlardan biri de budur; Çanakkalede kara muharebelerinin korkunç zayıata sebebi olduğu, her cephede orduların hırpalandığı kanlı kış... Asıl fenası cephe gerilerinde, eski tabirle «çapturapt» kalmamıştı, memurlar arasında bir kördövüdüğü gidiyor, hiç biri halk için çalışmıyarak vaktini ya keşesini doldurmağa, ya zevkini temine hasrediyordu. İkisini bir koitüğe sığdıran da çoktu.

Bizim kasabanın yüksek memurları daha ziyade keyif ve eğlence düşkünüydüler. Uzaktan uzağa duyuyordum, her gece birinin evinde toplanarak vur patlasın, çal oynasın, elekçi kızlarla sabahı ediyorlar, ikindiye doğru göz kapakları şiş, ağzıları çarpık, dilleri kırışık, asık surat daireye şöyle bir uğrayıp yine zevk âlemine dönüyorlardı. Kâh bu mahallede, kâh ötede, muhakkak, gecenin gama, kasavete boğulmuş tüyler ürpertici sükkütunu bir zil sesi sarsar, şafak atıncıya kadar, semtlerden birinde bir rezalet değirmeninin gümbürtüsü etrafı sarardı.

Nihayet, içki ve kadın meclislerinden haz etmiyen mutasarrıfın, bir gece tahammülü tükenmiş, arkasına jandarmasını almış, topluluk yapılan eve usulcacık girmiş, merdivenleri çıkmış ve odanın kapısını açarak eşliğinde durup çirkin manzarayı bir müddet, içeridekiler farkında olmyarak, seyrettikten sonra:

— Efendiler, ayıptır, dağılınız!

Diye bağırıyordu. Birdenbire karşılarında âmirlerini gören memurlar utanarak, öbür diliyerek, bir daha yapmayacaklarını vadederek hemen dağılıp mıydı? Ne gezer... Başta jandarma kumandanı ve polis komiseri de bulunduğu halde sarhoşlar hep birden mutasarrıfa haykırışmışlardı:

— Menetmeğe hakkın yok! Hususî bir eve girmek salâhiyetini nereden aldın! Meskene taarruza kanunuesasiye darbe vurmuş oluyorsun, mütebitsin, mürtecisin! Çık dışarıya!

Mutasarrıf bey tersyüzüne merdivenleri inmiş, karakollara, jandarma bölüğüne beyhude baş vurmuş; kimse emrine alırmamış, sükküm püküm geldiği yere dönmüştü. Artık telgraf makinesinin başına geçip derdini vilâyete yanmaktan başka yapacak iş yoktu. İki taraf haftalarca birbirlerini merkeze çekştirip durdular. Biz kabahatli memurların top yekûn azillerini bekliyorduk; hiç de böyle olmadı, «idareî maslahat» yani tedricen, her biri bir başka memleketle nakl ve becayiş edildi. İçlerinde terfi edenleri bile gördük!

İşte bu vaka üzerine i.fî, eşraftan biri önüne düştü, beni hükûmet avlusuna soktu ve orada kocaman bir ahşap direk ve direğe mihanmış bir iri temel çivisi gösterdi; anlattı:

— Vaktile, yirmi sene kadar evvel de kasabamızda memurlar böyle kendilerini zevke, rezaletle kaptırmışlardı; o zaman asayiş zaptiye ağası temin edirdi; bir gece, toplandıkları evi bastı, «Dağılın» emrini verdi; dinlemediler. Ağa memleketli idi, kardeşi saray hizmetinde İstanbulda bulunuyordu, ömrünü de eşkıya takibinde, yararlılıkla geçirmişti. Zaptiyelerini çağırdu; martinleri çevirtti, «Kırpdayanı vururum!» dedi; hepsini, bir memur, bir elekçi kızı, sıra sıra, bir halata bağlattı, alayla sokaklardan geçirip getirdi, şu hükûmet avlusuna yığı, halatın ucunu bu çiviye taktı, etrafa da dört meşale yaktı. Çocukum amma hatırlarım, ertesi günü, bütün kasaba halkile beraber ben de seyrine gelmişim!

— Netice ne oldu?

— Tabii iş saraya aksetti; halattan tahliyelerine irade sadır oldu; bırak-

tilar. Lâkin azilleri emri de gecikmedi, hepsi de pırlıyı pırlıyı toplamadan kaçtılar; kurtulduk. Zaptiye ağası sağdır, isterseniz ziyaretine gidelim.

Gittim. Sevimli, şakrak bir ihtiyar; kocaman bir konağın az pencereli ufacı bir odasına sığmış, köşe minderinde oturuyor. Duvarı iki martin, bir kaç piştov, bir yatağan ve bir çok kamalar, palalar, hançerler asılı. Alaca denilen kumaşla nasıl kekik avlandığını anlattı ve söz, yukarıda bahsettiğim vakaya dökülünce kısa kesti; rind yaşlılığın verdiği bir hoş görme ile gültümsedi:

— Kara Fadik de amma yavuz zil döverdi hal!

Dedi; yarım asır evvelki hoş bir hayal gözlerine geçici bir fer verdi.

... Kış devam ediyordu.

Gelsin saç sobalara ve mihrap şeklindeki ocaklara kütük... Gelsin sofraya hindi dolması, kaz kızartması, ördek yahnisı... Komşu komşuya seçme yemek göndermek âdeti de var. Karpuz turşusunu böyle tanıdım; kabuğıle, tabii şekilde, büyük küplerde yapılan bu turşudan haz etmemiştim. Nitekim, sonraları, Arabistanda rasladığım içi fıstık dolu patlıcan reçeli de hoşuma gitmemişti. Ben fazla orijinal yemekleri sevmem; bu kabliden yazıları, resimleri, heykelleri ve binaları da sevmediğim gibi...

Patlıcan sebze, karpuzu meyva diye öğrenmişim; bunlar ağzıma bal kadar tatlı ve sirke gibi ekşi geldiler mi - nasıl, duştan ılık su beklerken sırtıma soğuğu inince bir şaşırtıcı ırtırma duyarsam - damagımda da bir hayret ve ihtilâl hasıl olur, yedigimin lezzetini yadırgar, zevkine varamam; hep eski bildiğim çeşniyi arar, o çeşninin hasretini duyarım. Serbes nazım, kafiyesiz, vezinsiz şiirlerde de böyle olur; Victor Hugonun on iki heceli «alexandrin» tabir edilen mısralarına ve bu mısralarla dolu fasılasız, pürüzsüz manzumelerine aş ererim.

Örf ve âdete çok bağlı, şiddetle muhafazakâr mıyım? Hayır; öyle olsaydı nesre çeyrek asır önce konuşma lisasını getirmeğe çalışmaz, Servetifünun edebiyatı üslûbunda demir atar, yeniyte kapılmazdım. Çok faydalısı, çok lezzetlisi, feykâlâdesi, elzemi, dâhiyanesi, yapılamadıkça oyuncak kablîlinden, çerden çöpten, değersiz, lü-

sumsuz, yapmacık değişiklikleri kolayca kabul edemiyen bir hükâmeteyim. Meselâ kübik bina manzarasına hâlâ alışamadım. Suadiye caddesinden geçerken o köşkler bana bir sinema şirketi tarafından film icabı mukavvadan ve alçıdan yapılmış, üç gün sonra kaldırılacakmış gibi geliyor; bir türlü ciddiye alamıyorum ve her yeni geçişimde «daha duruyorlar, yerleri boşalmamış» diye sakat bir düşünüşten kendimi kurtaramıyorum. Rumeilhısı ile Bebek arasındaki aşı boyalı Hâşim paşa yalısı veya Horhor yokuşundaki lenduha Suphi paşa konağı gözümde tütüyor. Maamafih konfor cihetini düşünerek haksızlık ettiğimi de pekâlâ biliyorum ya...

Hattâ daha acalı var: Kübik bir ev içinde yaşayanların mızacı benim mızacıma uyamaz, fikirleri fikrimle atbaşı gidemez zannına bile düşerim. Orada, sanki, hayat ezberlenmiş bir roldür, takliddir, samimiyetten uzaktır. Kapıyı açan hizmetçiden tutunuz, salonunda bekliyen bayana kadar bina, şehir Tiyatrosunun komedi kısmından bir perde seyrediyorum, yahud kendim de Hazım ve Vasfi yakışığı bir rol yapıyorum şüphesini verir, başıma ekseriya karma karışık, «vodvil» çeşidinde bir vaka gelişmesinden türkerim. Meselâ hanım beni, ben değil de, yanlışlıkla, o gün eve davetli olan Denizbank müdürlerinden nüfuzu bir zat sanır, ikram ve iltifatın envanını gösterir; kerimesi uzun uza diyâ spordan, motor gezintilerinden bahsedip dil döker, göz süzer; viskiler çıkarılır, önüne havayolu sandviçler koyarlar. Derken bir otomobil gürültüsü... Asıl müdür gelmiş, benim foyam meydana çıkmıştır; artık kadehime ikinci viski konmuyor ve sandviç tabağı usulcacık elmin uzanmıyacağı bir tarafa götürülüyor; falan, filân...

İşte bu kabliden aklı, asları olamayacak bir tiyatro sahnesi...

Tabii, çoğu defa, bu tahminlerim esaslıdır, vehimdir, galat bir hisse kapılmak, muhakemesizliktir. Fakat ne dersiniz deyiniz, dikkat ediniz, kübik villâsının kapısından şöyle, bir sinema yıldızı hoppahğı takınarak sıçraya sıçraya çıkan bir genç bayanın halinde bir «dekora yalınışık vaziyet alma» üzenteliğini muhakkak bulursunuz!

Refik Halid

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

PANTEON

Atatürkün anıt-kabrinin panteon şeklinde yapıp yapılmıyacağı Partice kararlaştırılacak.

Panteon rumca bir kelimedir. «Bütün» mânâsına gelen «pan» ve «lâh» mânâsına gelen «theos» sözlerinden gelir.

Greklerin ve Latinlerin tekmi ilâhları birden ithaf ederek kurdukları mabedlere bu isim veriliirdi.

Modern hayatta ise, vatani yükseltenlerin hep birlikte gömüldükleri anıt - kabre böyle ad verilmiştir.

Romadaki Panteon mevcudların en meşhurdur. İsânın doğuşundan 28 sene evvel Octave'in damadı Vipsanius Agrippe tarafından bitirilmiştir. Bütün ilâhlara itham olunmuştur.

Konstantin bunun ihtisamlı ziyetlerini çıkarttı. Barbar istilâsı zamanında bina büsbütün yağmaya uğradı. 608-615 senelerinde Papa dördüncü Bonifas tarafından bina hristiyanlaştırıldı. Birçok meşahir buraya gömülmüştür.

Romanın bir panteonu daha vardı ki, harap olmuştu. Atınanın da yüz yirmi sütünü bu isimde bir binası mevcuttu; eseri kalmamıştır.

Parisin panteonu evvelce kilise olarak yapılmış başlanmıştır. Constituant meclisi, burasını büyük öülerin gömülmesine tahsis etti.

J. - J. Rousseau, Voltaire, Mirabeau, ve sair tanınmış şahsiyetler buraya nakledildi. Convention hükûmeti ise Mirabeau'yu kaldırıp Marat'ı koydurdu. Paris panteonu böylece muhtelif seferler mesrep değiştirmele beraber en meşhur Fransızların müsterek mezarı olarak kalmıştır.

Atatürk anıt - kabrine de böyle bütün meşhur büyük Türklerin mezarı mahiyeti verilip verilmeyeceği Partide kararlaştırılacaktır. — Y. Ç.

Atatürk anıt - kabrinin panteon şeklinde yapıp yapılmıyacağı Partice kararlaştırılacak.

Panteon rumca bir kelimedir. «Bütün» mânâsına gelen «pan» ve «lâh» mânâsına gelen «theos» sözlerinden gelir.

Greklerin ve Latinlerin tekmi ilâhları birden ithaf ederek kurdukları mabedlere bu isim veriliirdi.

Modern hayatta ise, vatani yükseltenlerin hep birlikte gömüldükleri anıt - kabre böyle ad verilmiştir.

Romadaki Panteon mevcudların en meşhurdur. İsânın doğuşundan 28 sene evvel Octave'in damadı Vipsanius Agrippe tarafından bitirilmiştir. Bütün ilâhlara itham olunmuştur.

Konstantin bunun ihtisamlı ziyetlerini çıkarttı. Barbar istilâsı zamanında bina büsbütün yağmaya uğradı. 608-615 senelerinde Papa dördüncü Bonifas tarafından bina hristiyanlaştırıldı. Birçok meşahir buraya gömülmüştür.

Romanın bir panteonu daha vardı ki, harap olmuştu. Atınanın da yüz yirmi sütünü bu isimde bir binası mevcuttu; eseri kalmamıştır.

Parisin panteonu evvelce kilise olarak yapılmış başlanmıştır. Constituant meclisi, burasını büyük öülerin gömülmesine tahsis etti.

J. - J. Rousseau, Voltaire, Mirabeau, ve sair tanınmış şahsiyetler buraya nakledildi. Convention hükûmeti ise Mirabeau'yu kaldırıp Marat'ı koydurdu. Paris panteonu böylece muhtelif seferler mesrep değiştirmele beraber en meşhur Fransızların müsterek mezarı olarak kalmıştır.

Atatürk anıt - kabrine de böyle bütün meşhur büyük Türklerin mezarı mahiyeti verilip verilmeyeceği Partide kararlaştırılacaktır. — Y. Ç.

Hariciye Vekilimiz evvelki gün Almanyanın Ankara büyük elçisi şerefine Anadolu Klübünde bir öğle ziyafeti vermiştir. Yukarıki resim bu ziyafette alınmıştır.

24 saat zarfında 9 Alman tayyaresi düşürüldü

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Fransız tebliği

Paris 23 (A.A.) — Büyük umumî Karargâhın tebliği: Cephede gece, oldukça sükûn içinde geçmiştir. 22 İkinciteşrin günü beş Alman avcı tayyaresini düşürdük. Bu tayyareler, Fransa arazisine düşmüşlerdir. Bundan başka düşmanın Gravelines tüzeneğinde avcı tayyarelerimizin taarruzuna uğrayan bir keşif tayyaresi, Belçika topraklarına yere düşmüştür. Biz, bir avcı tayyaresi kaybettik.

Bir tayyare daha düşürüldü

Besançon 23 (A.A.) — Saat 11 de Besançon üzerinde uçmakta olan bir Alman tayyaresi bir Fransız avcı tayyaresinin taarruzuna uğramış ve düşmüştür.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde

Londra 23 — İngiliz tayyareleri Almanyanın geniş bir kısmı, ezclümle Hamburg, Düsseldorf, Bremen, Stuttgart üzerinde keşif uçuşları yapmışlardır.

Alman tayyarelerinin akınları

Londra 23 (A.A.) — Hava Nazırı,

düşman tayyarelerinin geceleyin cennubu şarkî sahillere yaklaşmış olduklarını bildirmiştir. Tayyare dâfi topları ateş açmışlar ve avcı tayyareleri havalanmışlardır. Bir düşman tayyaresi, denize düşürülmüştür. İkinci bir düşman tayyaresi de kaçmağa icbar edilmiştir.

Londra 23 (A.A.) — Gece, İngilterenin cennubî şarkisinin bazı noktalarında, üç çeyrek saat süren topçu ateşi açılmıştır. Projektörler de faaliyete geçerek semayı taramışlardır. Halktan birçok kimse projektörlerin ziyasından kurtulmağa uğraşan bir Alman tayyaresini görmüşlerdir.

Alman tabliği

Berlin 23 (A.A.) — Alman umumî Karargâhı tebliğ ediyor:

Pirmase'nin cennubu garbisinde bir düşman bölüğü ileri karakollarımıza taarruz etmiş ve büyük ziyatla püskürtülmüştür.

Cephede, düşman tayyareleriyle müteaddit muharebeler yapılmıştır. 4 Fransız avcı tayyaresi düşürülmüştür. Friburg civarında Fransız avcı tayyareleri, bir Alman tayyaresini yere inmeğe mecbur bırakmışlardır.

Moskovada Alman teknisyenleri

Helsinki 22 — Moskovadan gelen haberlere göre otuz Alman teknisyeni, bir aydanberi Moskovada otellerinde yerleşmişlerdir. Bunlar, beyhude yere Sovyet fabrikalarına davet edilmelerini bekliyorlar.

Almanlar bir Finlândiya vapurunu zaptettiler

Helsinki 23 (A.A.) — Minerva adındaki Finlândiya vapuru, Baltık denizinde bir Alman harp gemisi tarafından araştırılmış ve bir Alman limanına götürülmüştür. Vapurda Amsterdama nakledilmekte olan kereste bulunuyordu.

Polonya üsera kampından kaçıyorlar

Bükreş 23 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İyi bir membadan haber alındığına göre, Almanyada mevcut gıda kıdından dolayı, Polonyalı üsera kamplarında muhafaza terribatı son haftalar zarfında gevşemiştir. Müteaddid firar hâdiseleri haber veriliyor. Diğer taraftan Lwow'dan Bükreşe gelen Polonyalı mülteciler, her iki menafi muntakası arasındaki hudud muntakalarında, Alman - Sovyet münasebatının vaziyeti hakkında şayanı dikkat tafsilât vermektedirler.

Tashih ilânı

İstanbul Emniyet sandığı müdürlüğünden: Sandığımız borçlularından Emine İsmet'in birinci derecede sandığımız ipotek Beyoğlunda Kuloğlu mahallesinin kocaağa sokakında yeni ve No. 8 kapı 476 ada 20 parsel numaralı kâğır apartmanın gazetemizin 7/10/939 tarihli nüshasının 7 ci sahifinin son sütununda çıkan 937/409 No. lu açık artırma ilânında millî bankalarımızdan birinin teminat dendiikten sonra bir satır kadar kısmı yazılmıştır. Bu kısmı aşağıda yazılmıştır. (Teminat mektubu ia kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakif icaresi) dir. Tashih ve ikmalen üan olunur.

ZAYI — 1906-1907 tarihinde Tekirdağı Surp Hananyan okulundan aldığım ilkökul diplomamı kaybettim, yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Feriköy Türkbey sokak 89 numarada Hamparsum kızı Hayganus Kirkoryan

(9675)

Beyoğlu tahsilât müdürlüğünden:

Muamele ve istihlak vergileri merkez şubesine muamele vergi ve cezasından olan borçlularından dolayı Kurucemmede Tramvay caddesinde 112, 114 No. da mensucat fabrika sahibi Reşit Sevilin haciz altına alınan G. Söhne marka kola makinesi ile 1 adet öğütü ve 3,2 5 No. 1 telâ makinesi 27/11/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat on ile on bir arasında açık artırma suretiyle satışa çıkarılacaktır. Talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak olan İcra heyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Ayazağada Hacıosman bayırında Küçüközü denilen millî emlakten 4220 metre mürabbat arazi üç sene müddetle kiraya verilmeğe üzere açık arttırmaya konulmuştur. Senelik muhammen kira bedeli 15 lira olup üç ay fasıla ile dört taksitte ve peşin alınacaktır. İhale 27/11/939 pazartesi günü saat 14 de millî emlak müdürlüğünde müteakkil komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin 115 kuruşluk muvakkat teminatla komisyona müracaatları.

Muhterem İstanbul Telefon abonelerine

Bu aydan itibaren şimdiye kadar kullanılan fatura ve makbuzlar değiştirilmiştir. Yeni faturalar aynı zamanda makbuz mahiyetinde olduğu için abonelere bu makbuzların ihbarname makamında kuponu verilerek ve tediyaî müteakip makbuz teydi edilecektir. Kuponlarda matlup bir kalemde gösterilmiştir. Makbuzlar matlupun teferrihatını ihtiva eder. Tediyaîn hüviyet varakaları yanlarında bulunan tahsilatlarımın verecekleri imzalı makbuz mukabil yapılmasını muhterem abonelerimizden rica ederim.

(9699) MÜDİRYET

Radyo
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 K. W.
Hergün yalnız kısa dalga 31.7 m. 9465 Kc./s. postamızla nesredilmekte olan yabancı dillerde haberler saatleri aşağıda gösterilmiştir:

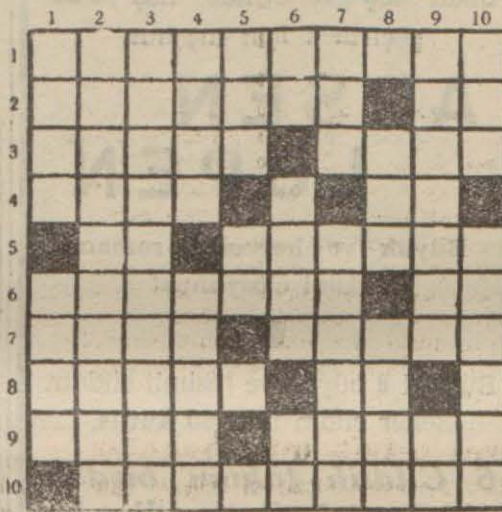
İranca saat 13,00 ve 18,45 de
Arapça saat 13,15 ve 19,45 de
Fransızca saat 13,45 ve 20,15 de
CUMA 24/11/939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30 - 14 Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.).

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği (Fasıl heyeti), 19,10 Konuşma (Spor servisi), 19,25 Türk müziği: Çalanlar: Vecihi, Feydet Çağla, Refik Fersan, Fahire Fersan, 1 — Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan, 1- Şerif İçli - Karoğar şarkı: (Mest oldu gönül), 2- Asaf - Karoğar şarkı: (Bazen dalarım o güzel şehreye), 3- Şevki bey - Uşşak şarkı: (Bir melek sîma peri gördüm), 4- Uşşak müstezat: (Hasretle bu seb), 5- Halk türküsü: (Yıldız), 2 — Okuyan: Meharet Sağnak, 1- Tanburi Cemil - Kürdilihicazkâr şarkı: (Defi nâleş eylerim), 2- Kürdilihicazkâr şarkı: (Cismim gibi), 3- Kürdilihicazkâr şarkı: (Artık ne siyah), 4- Selâhattin Pınar - Kürdilihicazkâr şarkı: (Akşam yine gölgende), 5- Rahmi bey - Kürdilihicazkâr şarkı: (Yetmez mi sana), 20,10 Temsil, 21,10 Müzik (Radyo orkestrası-Şef: Dr. E. Praetorius), 1- D. F. E. Auber: Fra Diavolo (Uvertür), 2- G. Rossini: La Scala di Seta (Uvertür), 3- Lars Erik Lars-son: Divertimento, Op. 15, 4- E. Lalo: Naimona (Balet suiti), 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nakut borsası (fiat), 22,20 Müzik (Solistler - Pl.), 22,45 Müzik (Caz-band - Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program, ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — On parası yok.
- 2 — Ulema cemiyeti - Nota.
- 3 — Tersî her zaman - Hükümdar.
- 4 — Petrola benzer bir madde - Olmak-tan emir.
- 5 — Kedinin başı - Ümid ederek.
- 6 — Meyletmek - Nida.
- 7 — Musanın çıktığı dağ - Tersî ufak taş parçalarıdır.
- 8 — Ayna - Balığın başı.
- 9 — Yeni doğmuş kadın - Yarın.
- 10 — Raki içtik.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Eşit kenar dörtgen - Ulaştırma.
- 2 — Nani aziz tenavül ediyor.
- 3 — Kadın talfesi.
- 4 — Sarf istihlaklarından - Denizde açılan sunî boğaz.
- 5 — Tersî delmekten emirdir - Ümid et.
- 6 — Tersî notadır - Arzu - Nota.
- 7 — Yarış sandalı - Encam.
- 8 — Almanyada bir kömür havzası - Taze değil.
- 9 — Başına «H» gelirse Hindistanda bir dağ silsilesidir - Sonuna «Ş» gelirse harîç olur.
- 10 — Çingirak - Firar etmek.

Geçen bulmacamız halli

Soldan sağa:

- 1 — Akad, Bina, 2 — Yankesici, 3 — Nida, Enise, 4 — Amerika, Aş, 5 — Selektör, 6 — İmser, Al, 7 — Zub, Tade, 8 — Lk, Ürküt, 9 — İtaç, Esise, 10 — Kel, Ötügen.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Aynasızlık, 2 — Kaima, Ukte, 3 — Andelib, Al, 4 — İkarem, Üç, 5 — De, İksir, 6 — Sekte, Ket, 7 — Bina örtüsü, 8 — İci, Atış, 9 — Nisa, Adese, 10 — Egelenen.

Askerlik işleri şubeye davet

Beşiktaş askerlik şubesi: Bundan evvel yapılmış olan ilânlarda 335 doğumlu İslâm eratin sevkedilecekleri yazılmamıştı. Ancak bu defa alman emir mucibince 335 doğumlu piyade İslâm eratin sevkedileceğinden bu doğumlu eratin da 24/11/939 cuma günü şube merkezine gelmeleri ve gelmiyenlerin askerlik kanununun 89 maddesi hükmüne göre hapis cezası tatbik edileceği ilân olunur.

Dr. İhsan Sami

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUARI

Umumi kan tahlili, Frengi noktalı nazardan (Wasserman ve Kahn temülleri) kan küryatı sayılması, tifo ve sîtna hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurât ve su tahlili, Ultra mikroskopi, hususî aşular istihzârı, kanda üre, şeker, klorür, kolesterin mikdarlarının tayini. Divan-yolu No. 113. Tel: 20981

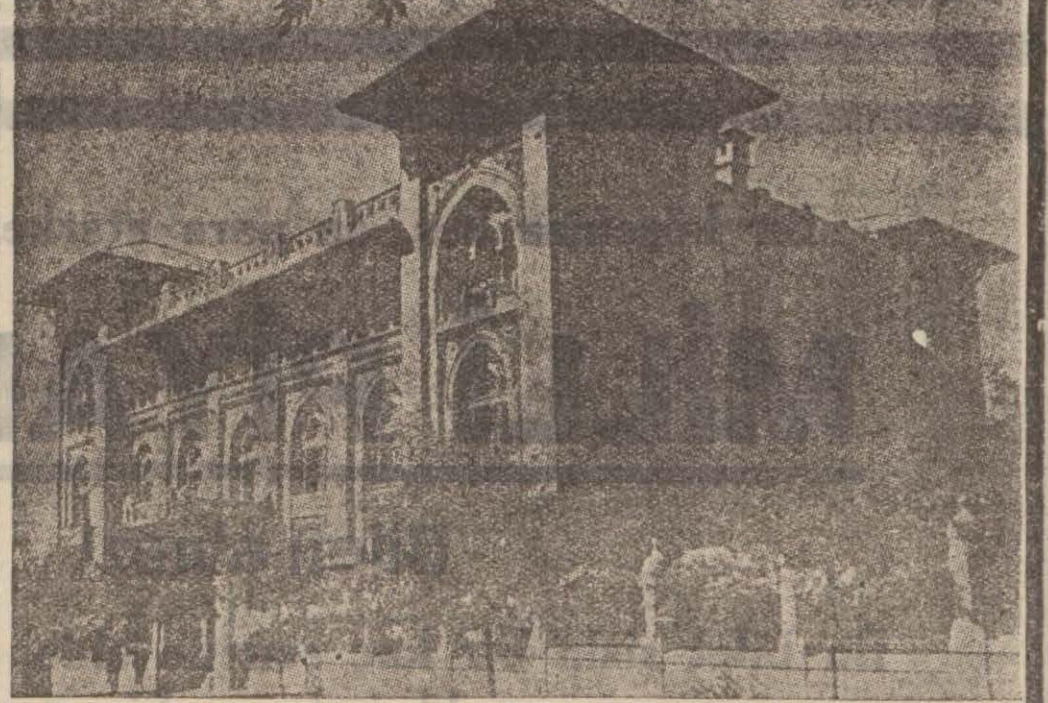
Göz Mühassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartmanı) Telefon: 22566

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kurtuluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticarî her nevî banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
4 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ziraat Vekâletinden Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

Zirai Kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulile 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.

- 1 — Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.
- 2 — İhale 14 birincikanun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteakkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.
- 4 — Bu makinelere ald idari ve fennî şartnameler zirai kombinalar müdürlüğünden parasız olarak verilir.
- 5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Birincikanun perşembe saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonunda hazır bulunmaları.

«7906»

Asipin Kenan

Sizi; Soğuktan, Nezleden, Gripten, Baş, Diş ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilaçtır.

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden:

İdarenin Mayıs 940 sonuna kadar ihtiyacı için muktezi aşgari yedi azami on ton benzîn açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2080 lira ve muvakkat teminatı 156 lira olan mezkûr benzînlerin ihalesi 27/11/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Bu baptaki şartname sözü geçen komisyonunda her gün görülebilir. «9269»

Türkiye DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI

Müessesesi müdürlüğünden:
Fabrikamızın istihsalâtından

Pikdemir	Kreozot yağı
Kok	Benzol
Ham katran	İnce ve Orta nafta
Yol katranı	Ham naftalin
Zift	Kok Tozu

Satışa çıkarılmıştır.

SILKO

ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK, ARKA, BEL, DİZ KALÇA ağrılarını teskin ve izale eder.

Darphane ve damga matbaası müdürlüğünden:

İdaremiç çinkografhanesi için yapılacak imtihan neticesinde imtihan edilecek iki çinkograf alınacaktır. Taliplerin 29/11/939 günü saat on dörtte müdiriyete müracaatları.

(9696)

Sayın İstanbul telefon abonelerine:

Şişli santralı 25/11/939 da saat 15 de faaliyete geçecektir. Abonelerimizin evvelce tevzi edilen 939 - 940 Telefon Rehberini c saatden itibaren kullanmaya başlamalarını ve Rehber müracaat etmeden abone gramamalarını bilhassa rica ederim. Müdiriyet K K (9667)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İŞTİHA Şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutta devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muamelede in-kabazlarda, barsak temsiliğinde, Tifo, Grip, Zatiirriye, Sıtma nekahatlerine, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faldeler temin eder.

FOSFARSOL'un Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLILIK BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sihhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Bir köşenize beş, on para atarken Bir de bir

MİLLÎ PİYANGO

Bileti atınız!

Bu bilet sizin bir kaç senede elde edemiyeceğiniz parayı ayın 11 inde ve bir saniye içinde

KAZANDIRABİLİR

CKM

Süs yalnız para ile değil, zevkle olur
C. K. M.
Zevk sahiplerinin mağazasıdır.

Dünyanın meşhur şekercisi

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi Bahçekapı. Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy.
KAYMAKLI Lokum, KESTANE şekeri
Tahin helvası, Baklava

Ankara Hukuk Fakültesi dekanlığından:

Fakülteye ceza hukuku grubu için imtihanla bir doçent alınacaktır. İmtihan ikinci Kânunun onunda başlanacaktır. İkinci Kânunun beşine kadar yazılı mevzuun idareye teslimi lazımdır. Talip olanların imtihan suallerini almak için Fakülte dekanlığına müracaatları ilân olunur.
(6011) 9684

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

Salı, Perşembe ve Cumartesi

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşte ve Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atınaya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillîğe müracaat edilmelidir.

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No. 45. Telefon: 41178 - Telgraf «HANSAFLUG»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kase alınabilir.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Hâlen tatbik olunan Adalar - Anadolu - Yalova hattı tarifesi kış mevsiminde de aynen tatbik olunacaktır.

Evvelce 30 İkinciteğrin 939 tarihinden itibaren lağvedileceği ilân olunan Büyükdadan saat 7 de hareketle Heybeliye uğrıyla Köprüye gelen ve Köprüden 18,25 de Adalara kalkan seferlere de aynen devam olunacaktır.
(9695)

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir. Beher cildin fiatı 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiatı: 4 liradır.

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

MALATYA

BEZ ve İPLİK FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden; Malatya fabrikamız Boya ve Apre dairesinin ihtiyacı olan:

İsim	İhtiyaç Kg.
Alizarin yağı % 100	3.000
Sodium Sülfür	12.000
Bisulfite de soude	600
Tuz ruhu	1.200
Silicate de soude	1.000
Perborate de soude	600
Nitride de soude	700
Acide Sulfurique	3.000
Hydrosulfite	500
Sulfate de soude	3.00
Çivit	500
Sabun	1.500
Acetate de soude	1.000
Peregal OK	600
Nekal BX	400
İgepon T	400
Katanol ON	300
Acide acetique	1.000
Soda	6.000
Soude costique	6.000
Nişasta	18.000
Numectol OX	300
Diazopon A	200
Formaldehir	300

Malzemeyi vermeğe talib olanlar en son fiat ve teslim şartlarını 1 Kânunuevvel tarihine kadar taahhüdü mektupla Malatyada şirketimize göndermeleri.

Binbir çeşid

GÜL BAHÇESİ

M. Mükerrrem Parıldar Üncüler cad-desi Zaman sokak No. 30 Üsküdar. Bir kere görmek kâfidir. İstanbulun yegâne Gül bahçesidir.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

NEOKÜRİN

Baş, Diş, Romatizma; Siyatik ve kulunç

ağrıların geçirir. Gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilaçtır.

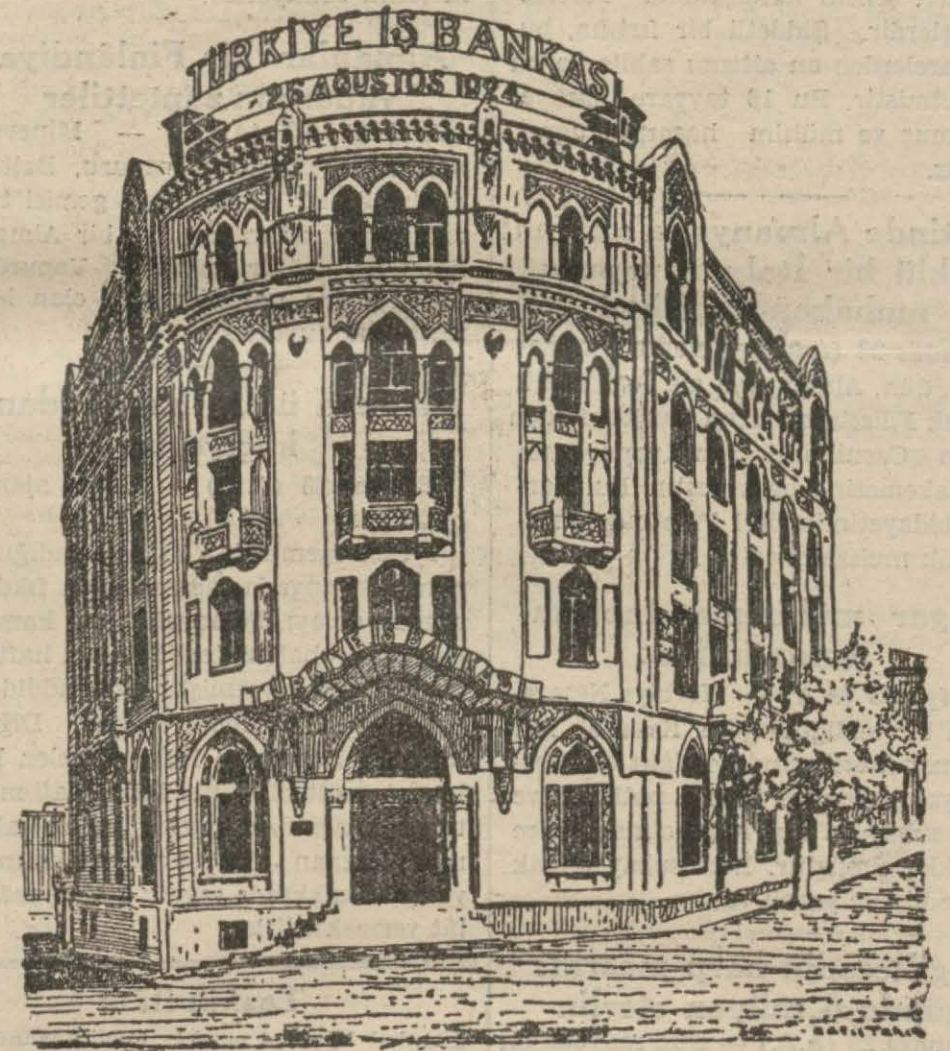
NEOKÜRİN

Bayanların aybaşı sancılarını keser ve adetli kolaylaştırır.

NEOKÜRİN

Kalbi ve böbrekleri yorman ve mideyi bozmaz.

Günde 2-3 adet alınır. Sihhat vekâletinin ruhsatını haizdir

T.İ.Ş. BANKASI

1940 küçük carî hesaplar

İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteğrin

tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elki lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000. — Lira
3 " 1000 "	=	3000. — "
6 " 500 "	=	3000. — "
12 " 250 "	=	3000. — "
40 " 100 "	=	4000. — "
75 " 50 "	=	3750. — "
210 " 25 "	=	5250. — "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talîinizi de denemiş olursunuz.

Sahibi: Neomeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası